ВҮХЭ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

ВКП(б)-гэй ОБЛАСТНОЙ БА ГОРОДСКОЙ КОМИТЕДҮҮДЭЙ, БУРЯТ-МОНГОЛОЙ АССР-эй ВЕРХОВНО СОВЕДЭЙ ОРГАН.

№ 163 (6092)
АВГУСТЫН
13
ВОСКРЕСЕНЬЕ
1950 он

Сэн 20 мүнгэн.

МҮНӨӨДЭРЭЙ НОМЕРТО:

А. Антонов—Хуряалгын түрүүшын үдэрнүүд юу харуулааб? (1-дэхи нюур).

Б. Цыжипов—Партийна организаци түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэнэ (2-дохи нюур).

Н. Паршин—Коммунистнуудай политическэ гэгээрэлдэ анхаралаа ехээр хандуулха (2-дохи нюур).

С. Герасимов—«Хитадай басагад» (3-дахи нюур).

В. Тарасова—Бороотой үдэр үбһэ хуряаха тухай (3-дахи нюур).

Аюулгүйн Соведтэ (3-дахи нюур).

Уласхоорондын шэнжэлэл (4-дэхи нюур).

Кореядэхи событинууд (4-дэхи нюур).

ПАРТИЙНА ҺУРАЛСАЛАЙ ШЭНЭ ЖЭЛДЭ ЭРХИМЭЭР БЭЛЭДХЭХЭ

Мүнөө, хүдөө ажахын жэлэй тон харюусалгатай үедэ, хүдөөгэй коммунистнуудай олон миллионно арми хадалан, сабшалан дээрэ габшагайгаар ажаллан, олониитэ зоной дунда ойлгууламжын ба эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэри ябуулна. Коммунистнуудай үнэн сэхэ ажал ба дүлэтэ большевистскэ үгэнь ажал хэрэгтэ ехээр нүлөөлдэг байха юм. Коммунистнуудай политическэ хатуужалай ба теоретическэ эрдэм болбосоролой ехэ байха бүринь, зоной дунда партийна организацинуудай ябуулжа байгаа хүдэлмэриин нүлөөнэй улам хүсэтэй болодогые бодото ажабайдал гэршэлнэ.

«Гүрэнэй ба партийна хүдэлмэриин ямаршье һалбариин хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ хэмжээ ба марксистско-ленинскэ ушар мэдэрэлэйнь үндэр дээрэ байха бүри, хүдэлмэринь өөрөө үндэр дээрэ ба улам ехэ үрэтэй, хүдэлмэриинь үрэнүүд улам ехэ ашаг туһатай байха, тиигээд, — тад һөөргэ, — хүдэлмэрилэгшэдэй политическэ хэмжээ ба марксистско-ленинскэ ушар мэдэрэлэйнь дооро байха бүри, хүдэлмэридэнь таһалдалнууд ба буруутан уналганууд тохёолдожо, тиимэ хүдэлмэрилэгшэд өөһэдөө улам жэжэлиг ба ахир-гонтоошод болон хубилжа болохо байһаниие, тэдэнэрэй хубилан гаража болохо байһаниие аксиомо гээшэ гэжэ мэдэрхэ хэрэгтэй»,—гэжэ нүхэр Сталин һургана.

Агууехэ вождь нүхэр Сталинай энэ гениальна заабариие үндэһэ болгон, манай парти өөрынгөө гэшүүдэй политическэ хатуужал ба теоретическэ болбосоролые үргэлжэдэ ехэ анхарал табина. Энэ анхаралынь илангаяа мүнөө, социализмһаа коммунизмда дамжан орожо байһан үедэ, угаа ехээр табигдана.

Манай парти коммунистнуудай политическэ эрдэмээ амжалтатайгаар дээшэлүүлхынь тула шухала бүхы арга боломжонуудые хангаа. Гансахан манай республика соошье абажа харабал, хэдэн зуун кружогууд ба политһургуулинууд, хэдэн зуун пропагандистнууд ба консультантнууд, хэдэн арбаад партийна кабинедүүд ба библиотекэнүүд бии. Энээнэй хажуугаар, хэдэн зуун коммунистнууд марксистско-ленинскэ теориие бэеэ даагаад шудалжа байна. Саг үргэлжын семинарнууд пропагандистнуудта туһаламжа үзүүлжэ байдаг. Мүн учебнигууд, саарһа, гүүрһа, гэр байраһаа эхилээд, эрхим һайнаар һуралсаха бүхы условинууд бии.

Мүнөө партийна һуралсалда зунай забһарлалгын үе болонхой. Гэбэшье, һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэл хаа хаанагүй үргэнөөр ябуулагдаха ёһотой. Хоёр һара багһаа, октябриин 15-һаа, хүдөө нютагуудта партийна һуралсалай шэнэ жэл эхилхэ байна. Тиимэһээ зунай үедэ бэлэдхэлэй хүдэлмэри бүхы хэмжээгээр, нарин нигтаар ябуулагдаха ушартай.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ зарим аймагуудай (Бичурын, Зэдын, Кабанскын ба бусадай) муугаар бэлэдхэһэн дээрэһээ тэндэ хэдэн олон кружогууд ба политһургуулинууд программаа дүүргэнгүй үлэшэһэн байгаа. Һёдондонойнгоо дутуунуудһаа зохихо тобшолол хэхэ уялгатай аад, мүнөө жэлдэшье зарим аймагуудай партийна организацинууд һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэ тухай абяа анираһегүй, «саг эртэ» гэжэ хөөрэлдөөд, һанаа амар һуунад.

Һуралсалай жэлые эмхитэйгээр, саг болзортонь эхилхэ гээшэ айхабтар ехэ удхашанартай. Һуралсалай жэлые эмхитэйгээр эхилхын тула юун хэрэгтэйб? Һуралсалай жэлэй эхилтэр политһургуулинуудай ба кружогуудай пропагандистнуудтай түрүүшын темэнүүдээр табан семинар үнгэргэгдэхэ байна. Энэ хэмжээ-ябуулга хадаа һуралсалай жэлэй бэлэдхэлдэ мүнөө гол һуури эзэлнэ. Тиимэһээ, партиин айкомуудай агитаци ба пропагандын таһагууд, партийна кабинедүүд эдэ семинарнуудые идейнэ дээдэ хэмжээндэ үнгэргэхын тула оролдолго гаргаха уялгатай.

Тус семинарнуудые үнгэргэхэ тодорхой түсэб табиха, эрдэм һайнтай лекторнүүд ба элидхэлшэдые шэлэжэ олохо шухала. Семинарска занятинуудта бүхы пропагандистнуудые хабаадуулха хэрэгтэй. Энээн тушаа тэдээндэ эртээнһээ соносхохо, дуулгаха шухала. Тэдэ занятинуудта харуулан ойлгуулха зүйлнүүдые (диаграмма, выставкэ, фотомонтаж, карта, литература гэхэ мэтые) үргэнөөр хэрэглэхэ хэрэгтэй.

Хэн, хаана, ямар ёһоор һуралсахыень һаяар тодорхойлхо, кружогууд ба политһургуулинуудай һурагшадай составуудые уридшалан тодорхойлхо шухала.

Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ ба урда урда жэлнүүдтэ ямар дутагдалнууд гарадаг байгааб гэхэдэ, кружогууд болон политһургуулинууд һуралсалайнгаа жэлые саг соонь эхилдэгтүй, занятинуудаа таһалдуулдаг, тиин программаа дүүргэдэгтүй, һурагшадынь занятинуудтаа бэлэдхэнгүй ерэдэг, занятинуудые методическа талаараа буруугаар, идейнэ һулаар хэдэг, пропагандистнуудай семинарнуудые идейнэ доодо хэмжээндэ үнгэргэдэг гэхэ мэтэ бии байгаа.

Партийна комитедүүд ба эхин парторганизацинууд эдэ мэтэ дутагдалнуудаа усадхажа, һуралсалай шэнэ жэлдэ һайнаар бэлэдхэхэ уялгатай.

Олон үхибүүдтэй эхэнүүдые шагналга

БМАССР-эй Верховно Соведэй Президиум болбол СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй 1944 оной августын 18-най Указай үндэһөөр, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй нэрэһээ «Эхын алдар» гэжэ орденууд ба «Эхын медаль» гэжэ медальнуудаар һаяхан Кударын, Бичурын, Тарбагатайн, Мухаршэбэрэй, Курумканай, Заиграйн ба Сэлэнгын аймагуудай олон үхибүүдтэй 73 эхэнүүдые шагнаба.

Тэдэнэрэй дунда найман үхибүүдые түрэһэн ба хүмүүжүүлһэн Кударын аймагай Куйбышевай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн П. Ф. Веденикстова, Тарбагатайн аймагай Барыкинска эхин һургуулиин хүдэлмэришэн П. Д. Щербакова, долоон үхибүүдэй эхэнүүд—Мухаршэбэрэй аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн В. Р. Кравцова, Бичурын аймагай Бага-Куналей тосхоной гэрэй эзэн эхэнэр Е. В. Сечейко, зургаан үхибүүдэй эхэнүүд—Курумканай аймагай Сталинай нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Д. О. Турлакова, Сэлэнгын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой гэшүүн Ц. Г. Жамбалова, Заиграйн аймагай Ново-Илькинскэ станциин гэрэй эзэн эхэнэр, табан үхибүүдэй эхэ М. Н. Пушкарева ба бусад бии.

„Агитаторай блокнодой" 14-дэхи номер

ВКП(б)-гэй Бурят-Монголой Обкомой пропаганда ба агитациин таһагай «Агитаторай блокнодой» 14-дэхи номер хэблэгдэн гаргагдаба. Энэ номерто «Промышленностиин шэнэ дэбжэлтэ тээшэ» гэжэ республикын предприятинуудай коллективүүдэй зүгһөө эб найрамдалай тала баригшадай Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй Уряае нэтэн һаналаар дэмжэн, социалистическэ Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые бэхижүүлхын түлөө эршэтэй шангаар хүдэлмэрилжэ, үйлэдбэриин үндэр амжалтануудые туйлаһан тухайнь хэлэһэн түрүү бэшэг хэблэгдээ.

«Агитпункт үбһэ хуряалга дээрэ» гэжэ Бичурын аймагай «Красная Звезда» колхозой партийна эхин организациин секретарь нүхэр З. Протасовагай статья, «Загаһашадые культурнаар хангалга» гэһэн материал, агитаторта туһаламжа болгон зорюулагдаһан «Корея» гэжэ справка, «Мухар һүзэг, буруу үзэл ба тэрээнтэй тэмсэл тухай» гэжэ нүхэр И. Сергеевэй статья хэблэгдэһэн байна.

Хабатай шанга ажал

Эб найрамдалай вахтада жагсаһан Хориин аймагай Калининай нэрэмжэтэ, томодхогдоһон колхозой гэшүүд артелиингээ үйлэдбэри дээрэ эршэмтэйгээр хүдэлмэрилжэ, абаһан уялгануудаа нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлжэ байна.

Һүнэй-товарна фермын һаалишад Ц. Намжилова, Х. Цыбикжапова ба Ж. Дондокова гэгшэд 19—20 тугалтай үнеэдые тус тустаа даажа байхынгаа хажуугаар, үбһэ хуряалгада ябалсажа, үдэр бүриингөө нормо 110—140 процент хүрэтэр дүүргэнэд. Тэрэшэлэн һүришэн Ц. Хусаев ба Ц. Цыренов, сенокосилкын машинистнар Намжилов, Дондокова ба бусад нүхэдүүдһээ зааханшье гээгдэнэгүй.

Б. Намжилон.

Кяхтын бурят һургуули һуралсалай жэлдэ бэлэн

Кяхтын долоон жэлэй бурят һургуули һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлые амжалтатайгаар ябуулжа байна. Һургуулиинь байшан штукатурлагдажа, сагаадагданхай. Сонхонууд, үүдэнүүд болон классна доскануудынь шэрдэгдэбэ. Гурбан зуу гаран кубометр түлеэн һургуулиинь газаа шэрэгдээ. Физико-математическа ба химико-биологическа кабинедүүдтээ нэмэлтэ түхеэрэлгэнүүдые худалдан абаба.

Мүнөө тэндэ намарай шалгалтатай һурагшадтай ород ба бурят-монгол хэлээр нэмэлтэ заняти үнгэргэгдэжэ байна. **В. Чиркина.**

Городоорхин—хүдөөдэ

Республикын колхозуудай сабшалан дээгүүр халюурһан үндэр ургасата үбһэ ногоон саг соонь шанар һайнтайгаар хуряан абахые хүлеэнэ. Тиин, Улан-Удэ городой арад зон республикынгаа колхозуудай ниитын адуу малда үбһэ тэжээл бэлэдхэлгэдэнь туһалхын тула олоороо хүдөө нютагуудта гаража байна.

Железнодорожно, Городской ба Пригороднэ районуудһаа хамта 1700 хүнүүд Тарбагатайн, Заиграйн, Мухаршэбэрэй, Хориин, Хэжэнгын, Яруунын, Зэдын, Сэлэнгын, Иволгын аймагуудта гараба.

Олзоборилгын артельнүүдэй үльгэр жэшээ

«Бурлесхимпромсоюзай» системын олзоборилгын артельнүүдэй хүдэлмэришэд эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаад, үйлэдбэриин үндэр бүтээсэнүүдые туйлажа байна. «Вторая пятилетка» артель июль һарынгаа түсэбые 196 процент ба «Авангард» артель 232,7 процент дүүргэбэ.

Хэлэһэн үгэдөө хүрэнэ

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи промкооперациин Управлениин системын «Победа» артель эб найрамдалай стахановска вахтада жагсахадаа абаһан уялгануудаа хүндэтэйгөөр бэелүүлжэ байна. Мүнөө цехүүд хоорондын социалистическэ мүрысөөндэ 9-дэхи цехынь түрүүлнэ. Тус цех июль һарынгаа түсэбые 115 процент дүүргээ. Мүн нүхэр Лещуковой хүтэлбэрилдэг, малгай оёгшодой бригада үдэр бүхэндэ нэгэ хахад, хоёр нормо дүүргэнэд. Эндэ хүдэлмэришэдэйнгөө үйлэдбэриин техническэ мэргэжэлые дээшэлүүлхэ һуралсал эмхидхэгдээ.

„Байкал" гэжэ уранзохёолой альманах

Дүрбэдэхи ном

БМАССР-эй советскэ уранзохёолшодой Союз ба Бурят-Монголой гүрэнэй хэблэл «Байкал» гэжэ уранзохёолой альманагай дүрбэдэхи номые бурят-монгол хэлэн дээрэ 3000 хэһэг тиражтайгаар хэблэн гаргажа, полиграфиздатай номой магазинда тушааба.

Энэ альманах Дольён Мадасоной «Түрэл Сталиндаа дуугаа үгөөб» гэһэн шүлэгөөр нээгдэнэ. Бурят-Монголой уранзохёолшод Ц. Галсанов, Ш. Нимбуев, Ч. Цыдендамбаев, залуу уранзохёолшод Ц. Ж. Жимбиев, Ч. Намжилов, Д. Гунзынов, Д. Жалсараев, Б. Мунгонов, Ц Дамбаев ба бусадай шүлэг, дуу, рассказ болон бусад зохёолнууд энэ альманах дотор хэблэгдэбэ.

Тэрэшэлэн А. М. Горькиин «Сокол тухай дуун», Вл. Маяковскиин «Советскэ паспорт тухай шүлэгүүд», «Шадал мэдүүлмэ шанга хоолойгоор» (поэмын эхин оролтоһоо отрывок) гэжэ, Советскэ уранзохёолшодой зохёолнууд бурят-монгол хэлэн дээрэ оршуулагдан гаргагдаа.

Тэрэшэлэн хүдөөгэй самодеятельностьдэ туһаламжа болгогдон Н. Балданогой пьесэ, Ц. Галсановай шэнэ дуунууд хэблэгдэнхэй. Мүн эдир уншагшадта зорюулагдаһан булан энэ альманах соо оронхой. Гадна, республикын түрүү хүнүүд тухай очеркнууд, фольклор, арадай дуунууд, критикэ ба библиографинууд альманахын хуудаһануудта хэблэгдэбэ.

Национальна спортоор БМАССР-эй түрүү һуури эзэлэлгэ

Мүнөөдэр, августын 13-да манай республикын столица —Улан-Удэдэ ехэшүүл ба эдиршүүлэй группада бурят барилдаагаар ба мүн һур харбалгаар республикын түрүү һуури эзэлэлгын мүрысөөн эхилбэ.

БМАССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи физкультура ба спортын республиканска Комитет болбол спортсменүүдэй бэеын хэмжүүрэй категори ба спортивна разрядна нэрэзэргэ бии болгобо.

Разрядна нормонуудые дүүргэжэ, түрүү һуури эзэлэгшэдтэ бурят-монгол барилдаагаар ба һур харбалгаар спортивна түрүүшын разряд олгогдохо.

Барилдаагаар ба һур харбалгаар илагшадта 1950 оной БМАССР-эй чемпионой нэрэзэргэ олгогдохо ба хүндэлэлэй лент барюулагдаха байна.

Мүрысөөндэ аймагууд ба городуудай 15 команданууд хабаадалсахаяа ерэбэ.

Республикын аймагуудта тэжээл бэлэдхэлэй ябаса тухай

БМАССР-эй хүдөө ажахын Министерствын мэдээн

1950 оной августын 10.

Эзэлһэн һууринь	АЙМАГУУД	Үбһэ сабшалга (процентээр)	Силос даралга (процентээр)
1.	Байкало-Кударын	79,6	18,2
2.	Кабанскын	76,5	61,3
3.	Иволгын	74,0	41,6
4.	Хэжэнгын	72,4	47,7
5.	Бичурын	69,7	36,3
6.	Прибайкальска	69,7	55,7
7.	Хориин	66,3	49,0
8.	Закаменай	63,2	98,9
9.	Мухаршэбэрэй	62,4	33,2
10.	Тарбагатайн	61,4	34,0
11.	Түнхэнэй	61,0	55,9
12.	Курумканай	60,6	24,8
13.	Баргажанай	58,9	43,0
14.	Кударын	58,3	27,9
15.	Кяхтын	57,9	46,9
16.	Зэдын	56,6	22,0
17.	Заиграйн	54,4	13,2
18.	Яруунын	54,0	35,9
19.	Ториин	52,6	54,5
20.	Сэлэнгын	50,7	18,1

Механизаторнуудай үүсхэлээр

«Ленинский путь» гэжэ колхозой малажалдаа тэжээлэй бага бэхи база байгуулгадань туһалхын зорилгоор, Бичурын механизаторнууд 50 хүнине дүрбэн үдэрэй болзороор тус колхоздо эльгээһэн байгаа. Тэдэнь нилээд һайнаар хүдэлмэрилжэ, колхозой горьтой талмай сабшаба, тармаба, олон бухал табяа.

Механизаторнуудай энэ үүсхэлые аймагай бүхы эмхи зургаанууд дэмжэжэ, колхозуудые шефтэ абаха гэжэ шиидхээ һэн.

Һүүлэй үедэ аймагай эмхи зургаануудай хүдэлмэришэд ба албахаагшад воскреснигүүдые эмхидхэжэ, колхозуудай сабшалан дээгүүр хүдэлмэрилөөд, 10000 центнерһээ үлүү үбһэ һүрилээ, 500 центнер набшаһата тэжээл бэлэдхээ, 200 тонно силос дараа.

Н. Мунгалов.

Хуряалгын түрүүшын үдэрнүүд юу харуулааб?

Дутуунуудаа ябууд усадхаха

Таряа хуряалгын халуун үе ерэбэ. Иволгын аймагай колхозуудта таряа хуряалгын хүдэлмэри үдэр бүри үргэдэнэ. Саянтын, Гүрүльбын сельсоведүүдэй колхозуудта намарай хара таряа, шэниисэ ба горох хуряагдажа байна. Тус аймагай «Осоавиахим», «Мартын 8», 17 партсъездын, Ворошиловай нэрэмжэтэ ба бусад колхозууд таряа хуряалгые эрхим бэлэдхэлтэйгээр, эмхитэйгээр эхилээ.

Гэбэшье, аймагай олон колхозууд ба МТС-үүд таряа хуряалгые муу бэлэдхэлтэйгээр үгтаа гэжэ түрүүшын үдэрнүүд харуулба. Жэшээнь, Маяковскиин нэрэмжэтэ колхозой шэниисын участок аяар июлиин эсэстэ эдеэшээд, тэрэниие хуряажа эхилхээр болоһон байгаа. Гэхэтэй хамта, тус колхозууд жаткануудаа бэлэн болгоогүй байжа, тарянай эдеэшэһэн дары хуряалгыень эхилжэ шадаагүй һэн. Тиин, энэ участогта «Коммунар» комбайн табиха гэжэ хэлсэһэн байна. Гэбэшье, тэрэнь хуряалгада мүн лэ бэлэн болгогдоогүй байшоо. Һүүлэй һүүлдэ энэ участогта самоходно комбайн гаргаха гэһэн захиралта аймагай хүдөө ажахын таһаг июлиин 30-да үгэһэн байна. Иволгын МТС-эй директор нүхэр Ильков хадаа энэ комбайн үдэшэ болотор поли дээрэ гараха гэжэ «батаар» найдуулһан байгаа. Гэбэшье, самоходно комбайнань аяар августын 5-да полидоо гараа һэн.

Тус колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Бурдуковский таряа хуряалгада харюусалгагүйгөөр хандана. Таряа хуряалга ба складуудта шэрэлгые имагтал тракторна бригадын бригадир нүхэр Мордовский хүтэлбэриднэ гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Колхозой хүтэлбэрилэгшэд эндэ харагдадагшьегүй. Хуряагдаһан таряае саашадань болбосоруулга, хатаалга тушаа хэншье анхаралаа табинагүй. Тэрэнэй эсэстэ, тус колхоз таряа бэлэдхэлгые хуряалгын түрүүшын үдэрһөө ябуулха дүүрэн аргатай байбашье, августын 10 болотор нэгэшье центнер таряа тушаагаагүй.

Тэрэшэлэн, 18 партсъездын нэрэмжэтэ колхозые (түрүүлэгшэнь нүхэр Игнатьев) абаад үзэе. Тус колхозой шэниисын зарим участогуудые августын эхеэр хуряажа эхилхэдэ болохо байгаа. Гэбэшье, колхозой правлени болбол «комбайн хуряалгада бэлэн болоодүй» гэхэ мэтын шалтаг барижа, энэ хүдэлмэриие али болохоор унжагайруулһан байна. Гараар ба жаткаар хуряалгые мүнөө хүрэтэрөө эхилээдүй байһаар. Энэ колхоздо хуряалгын хожомдожо байһан ябадалда мүн Иволгын МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд зэмэтэй. Тус колхозой поли дээрэ 2 комбайн хүдэлмэрилхэ ёһотой аад, августын 9 болотор нэгэнииншье бэлэн болгогдоогүй байгаа.

Саянтын МТС-эй харьяата «Красный пахарь» колхозой поли дээрэ 2 комбайн хүдэлмэрилдэг. Эдэ комбайнууд аяар августын 8-да асаргадаһан байгаа. Хуряалгые тэрэ дары эхилхэ ёһотой аад, харин комбайнернууд бүхэли 2 үдэр соо комбайнуудаа заһабарилжа байба.

Иволгын МТС-эй харьяата колхозуудта мүн иимэ байдал үзэгдэнэ. «Красный Октябрь» колхозой поли дээрэ хүдэлмэрилхэ комбайные полидо гаргаха болоходо хедерэйнь труба хахархай, колосово шнэгэйнь элеваторай долоон шүдэтэ шестерна эбдэрхэй байба. Энэ шалтагаанһаа тус комбайн хуряалгые хаһа болзор соонь эхилжэ шадаагүй.

Гадна, зарим бригадануудай комбайнууд буксирна трактораар хангагдаагүй байха юм. Хоёрдохи тракторна бригадынь (бригадирынь И. Каленых) ажалладаг «Авангард» колхозой поли дээрэ 2 «Коммунар» комбайн хүдэлмэрилхэ байгаа. Эдэ комбайнуудые 2—2 колёсно тракторнууд шэрэхэ байна. Гэбэшье, тус бригада оройдоо колёсно 3 трактортай байха юм. Нүхэр Каленых трактор эрижэ хэдэн удаан МТС-эй дирекцида хандаһан байгаа. Теэд, МТС-эй хүтэлбэрилэгшэд «Хуряалгын эхилхэдэ, хэрэгтэй болоходонь, трактор үгэхэбди» гэжэ найдуулаад лэ байдаг.

Складууд, хушалтатай тогууд, сушилканууд, һарабшанууд, хайрсаг амһартанууд болон бусадые хуряалгада бэлэдхэхэ хүдэлмэриие аймагай колхозууд таһалдуулаа гэжэ тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Хушалтатай тогуудай миил 4-нь, 64 һарабшануудай —24-нь, 400 хайрсаг амһартануудай оройдоо 100-нь бэлэдхэгдэнхэй. Тиихэдэ тарянай складуудай миил 25 процентнь гүхеэрэгдээ.

«Красный пахарь» колхозой түрүүлэгшэ нүхэр Каленых илангаяа харюусалгагүй ябадал гаргана.

— Таряагаа хайшан гээд хатаахабта?—гэжэ тэрээнһээ асуугдаһан байгаа.

— Бидэ гал сушилкатайбди!

— Тэрээгээр хатаалга хоримжологдонхой ха юм.

— Тиигээ һаа, наран сушилка дээрэ хатаахабди,— гэжэ нүхэр Каленых хэлэнэ.

— Гоголевой системын сушилка юундэ баринагүйбтэ?—гэжэ асуухада, нүхэр Каленых:—хүршэ колхозойнгоо тиимэ сушилкые хараад, бидэ тэрээниие байгуулжа хүшэхүрхэтүйбди гэжэ шиидээ һэмди... Барилгын модоншье үгы, —гэжэ һанаа амараар харюусана.

Иимэ сушилкатай зарим колхозуудшье тэрэнээ бэлэдхээгүй байдаг. Жэшээнь, Калининай нэрэмжэтэ колхозой сушилкын байра доторхи тарян мүнөө хүрэтэрөө сүлөөлэгдөөгүй, бороо дуһаада орожо, гутажа хэбтэнэ. Энэ сушилка сэбэрлэгдээшьегүй, заһабарилагдаашьегүй байһаар. Мүн бусад хэдэн колхозууд иимэ байдалтай.

Ороохо таряа гээлтэдэ оруулхагүйн тулада тэрэнэй эдеэшэхэ тума түүбэрилэн хуряалгые ябуулха шухала гэжэ хэндэшье мэдээжэ. Гэхэтэй хамта, Иволгын колхозуудай поли дээрэ жаткаар гү, али гараар хуряажа ябаһан хүнүүд харагданагүй. Эндэхи колхозуудай хүтэлбэрилэгшэд комбайнуудые хүлеэгээд лэ һуудаг байна. Комбайнаар түргэн ба һайнаар хуряагдаха байбашье, простой зэр зэмсэгүүдээр хуряалгые ябашье мартажа болохогүй байгаа.

Хуряалгын түрүүшын үдэрнүүдэй дутуунууд энэ гэһээр усадхагдаха ёһотой.

А. Антонов.

ПАРТИЙНА АЖАБАЙДАЛ

Партийна организаци түсэб дүүргэхын түлөө тэмсэнэ

Улан-Удын мяха-консервын комбинадай коллектив июль һарынгаа түсэбые үлүүлэн дүүргэө. Энэ хадаа үйлэдбэриингөө түсэбые бүхы коллективэй, цех бүриин, бригада бүхэнэй ба хүдэлмэришэдэй үлүүлэн дүүргэлгэдэ комбинадай партийна организациин бүхы хүсөө элсүүлэн хүдэлмэрилһэнэй аша гээшэ.

Комбинадай партийна организаци болбол ажалай бүтээсые дээшэлүүлхын, продукциин шанарые һайжаруулхын тула эмхидхэлэй ба партийно-политическэ хэдэн хэмжээ-ябуулгануудые бэелүүлһэн байна. Энэ жэлэй июниин эхин багаар партбюрогой тогтоолоор партгруппа эмхидхэгдээ һэн. Тэрэ партгруппа хадаа бүхы цехүүд ба бригадануудта социалистическэ мурысөөнэй ябасые шалгалгаар ехэхэн хүдэлмэри хэһэн байна. Мүн уданшьегүй, июнь һара соо партийна хамтын суглаан үнгэргэгдэжэ, комбинадта социалистическэ мурысөөнэй ябаса тухай асуудал хэлсэгдээ һэн. Профсоюзай завкомой түрүүлэгшэ нүхэр Харитончигай элидхэлые шагнаад, коммунистнууд большевистскэ шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл дэлгэрүүлэн, социалистическэ мурысөө эмхидхэлгэдэ байһан бага бэшэ дутагдалнуудые элирүүлһэн байна. Бригадануудһаа байтагай, зарим цехүүдтэ социалистическэ уялганууд абтаагүй байһан ушарнууд байһан байна. Энээн дээрэһээ, мурысөөнэй ябасые наринаар шалгаха, түрүүшүүлэй дүй дуршалые олоной дунда тарааха г. м. хэрэгүүдэй һула байһаниинь эли. Коммунистнууд социалистическэ мурысөөнэй хэрэгые һайжаруулха бодото хэмжээ суглаан дээрээ хараалһан байна.

Үнгэрэгшэ үе соо партийна организаци мурысөөнэй хүтэлбэриие һайжаруулха тушаа ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Тиин тэдэнэр бага бэшэ амжалтануудые түйлаһан байна. Коммунистнууд барандаа социалистическэ уялгануудые абанхай. Тэдэнэй дунда үдэрэйнгөө түсэбые дүүргэдэггүй коммунист үгы байна. Комбинадай бүхы коллектив болбол коммунистка, БМАССР-эй Верховно Соведэй депутат Долгоржап Цыдымпыловагай шэн зоригто хүдэлмэреэр омогорхоно. Коммунистнууд — консервнэ цехын станочнигууд нүхэд Пиванова ба Буршина гэгшэд үдэр бүриингөө нормые 200—230 процент хүрэтэр дүүргэнэ. Пивановань һаяхан жестяно-баночна цехын мастераар дэбжүүлэгдээ. Колбасна цехын мастер коммунист нүхэр Седых гэгшэ баһал тэдээнһээ дутуугүй һайнаар хүдэлмэрилнэ. Эдэ коммунистнууд барандаа өөһэдынгөө цехүүд ба бригаданuудта агитаторнууд юм.

Парторганизациин коммунистнууд Бүхэдэлхэйн конгрессэй Саг үргэлжын Комитедэй Стокгольмско Уряада гар табилгын кампанитай дашарамдуулан, ехэхэн хүдэлмэри ябуулаа. Эхэ оронойнгоо хүсые улам бэхижүүлхые эрмэлзэн, комбинадай бүхы коллектив июлиин 19-һөө эхилэн эб найрамдалай стахановска вахтада жагсанхай.

Бүхы цехүүд ба бригадануудта патриотическа ажалай долгин дэлгэрнэ. Июль һарын һүүлэй декадада «Эрхим шанарай бригада» гэһэн хүндэтэ нэрэзэргын түлөө мурысэһэн бригадануудайнь тоо 31 болоо.

Бодото бүхэарадай энэ мурысөөндэ коммунистнууд ба комсомолецууд түрүү һуури эзэлнэд.

Комбинадай парторганизациин дэлгэрүүлэн ударидаһан мурысөөнэй ашаар, олонхи цехүүд ба бригаданууд ехэ амжалтануудые түйлана. Июль һарада мурысөөнэй дүнгүүдэй гаргагдахада малые эхин болбосоруулгын цех (начальнигынь коммунист нүхэр Парфенов) түрүү һуури эзэлээ. Энэ цех июль һарынгаа түсэбые 131,4 процент дүүргээ. Цехын амжалтатай хүдэлмэридэ парторганизацинь (секретарь нүхэр Толдоков) ехэхэн туһалаа. Энэ парторганизаци хадаа мурысөөе саг сагтань шалгана, газетэ уншалга ба хөөрэлдөөнүүдые үнгэргэжэ, хүдэлмэришэдэй дунда ниитэ-политическэ хүдэлмэри һайнаар ябуулна. Тэрэ цех соо харан ойлгуулха агитаци һайнаар табигданхай. Эндэ гоё һайханаар шэмэглэн бэшэгдэһэн лозунгнууд ба плакадууд, ханын газетэ г. м. бии.

Һүүлэй үедэ колбасна цехын парторганизаци (секретариинь нүхэр Боткова) хүдэлмэреэ элитэ һайжаруулаа. Эндэ хододоо партсуглаанууд идейнэ үндэр хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг. Суглаанууд дээрэнь социалистическэ мурысөөн тухай ба ниитэ-политическэ хүдэлмэриин асуудалнууд зүбшэн хэлсэгдэдэг. Партийна организациин үдэр бүриин туһаламжын ашаар цехнай түсэбөө амжалтатайгаар дүүргэнэ гэжэ цехын начальник коммунист нүхэр Юращин хөөрэнэ. Нүхэд Денисенко, Гуляева, Рогова, Кушнарева ба бусадай бригаданууд нормоёо үдэр бүхэндэ 150—200 процент дүүргэдэг. Эдэ бригаданууд бүхы комбинадтаа суурханхай.

Комбинадай парторганизаци болбол түүхэй эд ба материалнуудые арбилхын түлөө тэмсэлдэ коллективоо элсүүлнэ. Эб найрамдалай стахановска вахтада жагсаха зуураа, олонхи цехүүд материал арбилалгаар дээшэлүүлһэн уялгануудые абаад, тэдэнээ бэелүүлжэ байна. Жэшээнь, арһа дабһалалгын цех дабһаяа арбилан, тузлугые зүбөөр хэрэглэжэ, арһан зүйлнүүдэй шанарые доошолуулангүй, дабһа гаргашалгаяа 5 процентээр багадхаха, тиин тэрэ цех 80 мянган түхэригэй алмалта үгэхэ гэжэ уялга абаһан байна. Цехын коллектив Семипалатинска ба Петропавловска мяханай комбинадуудай арһа дабһалалгын цехүүдые социалистическэ мурысөөндэ уриба. Июль һара соо тус цех 15,6 тонно дабһа арбилжа, үйлэдбэриингөө түсэбые 116 процент дүүргэһэн байна.

Тус парторганизаци ажалай түрүүшүүлэй ба новаторнуудай амжалтануудые ниитэ зоной дунда үргэнөөр дэлгэрүүлдэг. Бүхы цехүүдтэ показателиин досканууд эмхидхэгдэнхэй. Тэндэнь хүдэлмэришэн бүхэнэй үдэр бүриин ажалай бүтээсын дүнгүүд бэшэгдэнэ. Үдэр бүри баахан зүблөөн үнгэргэгдэжэ, үдэрэй хүдэлмэриин дүнгүүд гаргагдадаг, мүн мурысөөндэ түрүү һуури эзэлэгшэд тодорхойлогдодог юм. Түрүүшүүлэй хүдэлмэриин дүнгүүд «Молнидо» бэшэгдэжэ, эли тодоор харуулагдадаг. Цехүүд бүхэндэ ханын газетэнүүд саг сагтаа гаргагдадаг.

Партсуглаанай тогтоолоор комбинадай эрхим хүнүүдые харуулдаг хүндэлэлэй доска шэнээр хэгдээ. Һүүлэй үедэ түрүүшүүл тухай мэдээсэл микрофоноор дамжуулагдадаг болоо байна.

Партбюро ба комбинадай дирекци болбол дүй дуршалөө андалдан абалсахынь тула стахановецуудай ба залуу хүдэлмэришэдэй слёт үнгэргэхэ гэжэ тогтоол гаргаа.

Гэбэшье, эдэ амжалтануудайнь хажуугаар мүн дутагдалнууд бии. Хүдэлмэришэд, инженернүүд ба технигүүд өөһэд хоорондоо бүхыдөө мурысөөгүй байна. Олзобориилгын цехүүдтэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие эмхидхэлгэдэ хүсэд анхарал табигданагүй. Харан ойлгуулха ба аман агитаци үгы газарта илангаяа пилорама, дээрэ, котельнэ цехтэ ниитэ-политическэ хүдэлмэриие улам шангадхаха ёһотой байгаа.

Комбинадай партийна организаци хадаа эмхидхэлэй болон партийно-политическэ хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа усадхажа, гүрэнэй түсэбые дүүргэхын түлөө шэнэ амжалтануудые түйлаха ёһотой.

Б. Цыжипов.

Хүдөөгэй пропагандистнуудай курса

ВКП(б)-гэй Обкомой дэргэдэ хүдөөгэй пропагандистнуудай нэгэ һарын курсанууд үнгэргэгдэбэ. Тус курсануудта политическэ темэнүүдээр, һуралсалай түсэбтэй зохилдуулан марксистско-ленинскэ теореор ба методикоор лекцинүүдые партиин Обкомой лекторнүүд ба дээдэ һургуулиин багшанар уншаһан байна.

Семинарай хүтэлбэрилэгшэдтэ ба лекторнүүдтэ квалифицированнэ консультацинууд үгтөө.

Курсанuудта 188 пропагандистнууд һуралсаа. Тэдэнэр һуралсалайнгаа материалые һайнаар ойлгобо.

ИВОЛГЫН АЙМАГТА

ҮБҺЭ ТУШААЛГААР ТҮСЭБӨӨ ДҮҮРГЭБЭ

«Майн 1» ба «Мартын 8» гэжэ хүдөө ажахын артельнүүд Иволгын аймагай колхозуудай дундаһаа гүрэндэ үбһэ тушаалгые хамагһаа түрүүн дүүргэбэ. «Майн 1» колхоз 913 центнер, «Мартын 8» колхоз 302 центнер үбһэ тушаагаа.

ГОРОДСКОЙ РАЙКОМОЙ АГИТБРИГАДА

ВКП(б)-гэй Улан-Удын Городской райкомой агитбригада Иволгын аймаг ерэбэ. Бригада болбол ниитын адуу малда үбһэ тэжээл бэлэдхэлэй үедэ колхозуудай ба МТС-үүдэй партийна эхин организацинуудай ниитэ-политическэ хүдэлмэри дэлгэрүүлгэдэнь туһалха байна.

КОМСОМОЛЬСКО ПОЛИТҺУРГУУЛИНУУДАЙ ХҮТЭЛБЭРИЛЭГШЭДЭЙ СЕМИНАР

Һаяхан Иволга тосхондо комсомольско политһургуулинуудай хүтэлбэрилэгшэдэй семинар эхилбэ. Семинар хадаа 15 үдэр соо үргэлжэлхэ байна. Семинарта хабаадагшад уласхоорондын оршон байдал тухай заняти үнгэргэхэ методика болон бусад темэнүүдээр лекцинүүдые шагнаха юм.

ЗООТЕХНИЧЕСКЭ БАРИЛГАНУУД

«Мартын 8» колхоз эбэртэ бодо малай дулаан байра бариһан ба мүн малшадай байха хэдэн гэрнүүдые һэльбэн табиһан байна. Гильбэрын сомоной Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо тахяагай саманна барилга хэгдэжэ байха юм. Энэ барилгые тусхай бригада эрхилнэ. Тэдэнэр барилгаяа мүнөө жэлдэ дүүргэжэ, ашаглалгада оруулха байна.

ОВОЩЬ ТУШААЛГЫЕ АМЖАЛТАТАЙГААР ЯБУУЛНА

Аймагай колхозууд гүрэндэ овощь тушаалгые амжалтатайгаар ябуулжа байна. Ворошиловай нэрэмжэтэ колхоз эртын овощь тушаалгые дүүргээд, түсэбһөө гадуур 20 центнер огурцы гүрэндөө үгөө.

Л. Бондаренко.

Нүхэдтөө жэшээ харуулна

Хэжэнгын дунда һургуулиин 6-дахи классай һурагша Ч. Батомункуев зунайнгаа амаралтын үедэ Сталинай нэрэмжэтэ колхозой үбһэ хуряалгада эдэбхитэйгээр хабаадажа байна. Косилкаар үбһэ сабшажа, үдэрэйнгөө нормые хододоо һайн шанартайгаар 150 процент хүрэтэр дүүргэнэ.

Үбһэ хуряалгын эхилһэн сагһаа хойшо энэ һурагша 160 га сабшаһан байха юм.

Иигэжэ Ч. Батомункуев үйлэдбэриин үндэр бүтээсэ түйлажа, бусад һурагшадтаа жэшээ харуулна.

А. Аюржанаев.

Судно-заһабарилгын заводой нүхэр Кондрашевай стахановска бригада 700 тонно ашаа тээхэ хүсэтэй баржа бүтээжэ байна. Тэдэнэр эб найрамдалай вахтын үдэрнүүдтэ даабаринуудаа 230 процент хүрэтэр һайн шанартайгаар дүүргэнэд.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: нүхэр Кондрашев өөрынгөө туһалагша В. Соседовтай фалерна шпангоудуудые хэмжэжэ байна. М. Минеевэй фото.

Паровозо-бүтээгшэдэй ажалай амжалтанууд

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой коллектив Стокгольмско Уряа доро гар табихадаа абаһан уялгануудаа амжалтатайгаар дүүргэжэ байна. Валова ба товарна продукциингаа 7 һарын түсэбые үлүүлэн дүүргээд, түсэбһөө гадуур «СО» сериин 2 шэнэ паровоз бүтээһэн ба 5 паровоз, 79 вагонуудые заһабарилһан байна.

Лидия Корабельниковагай жэшээгээр тус заводой 1000-һаа үлүү хүдэлмэришэд өөһэд хоорондоо мурысэжэ, 1 миллион 876 мянган түхэригэй алмалта заводтоо оруулһан байна.

Заводой мянгаад хүдэлмэришэд 5 жэлэйнгээ түсэбые дүүргэнхэй. Гадна, 200 хүдэлмэришэд 5 жэлэйнгээ түсэбые хоёрдохёо ба дээшэ дүүргэө. СССР-эй Верховно Соведэй депутат, олон станогуудта хүдэлмэрилдэг стахановец Евгений Владимирович Курочкин нэгэ сменэ соо нормоёо 4—5 дахин үлүүлэн дүүргэнэ.

Вагонно-товарна цехын залуу хүдэлмэришэд: Н. Куропятников, Г. Колосовский ба Г. Корчак гэгшэд стахановска ажалаараа цехээ суурхуулжа, ВЛКСМ-эй Обкомой Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдабад. Тэдэнэй бригада нормоёо үдэр бүри 180—200 процент дүүргэнэ.

Стокгольмско Уряа доро гар табилгын кампаниин дүнгүүд тухай эб найрамдалые хамгаалха Советскэ Комитедэй мэдээсэлдэ харюу болгон, эндэхид ажалай шэнэ амжалтануудые түйлана.

Т. Васильева.

Дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые абаба

Хориин леспромхозой коллектив Стокгольмско Уряада гар табихадаа абаһан уялгануудаа бодото дээрэнь бэелүүлэн, хахад жэлэйнгээ модо шэрэлгын түсэбые 103 процент дүүргээ. Энэ амжалтаяа улам арбидхахын түлөө тус коллектив дээшэлүүлэгдэһэн уялгануудые шэнээр абабад. Гэбэл, лесоучастогууд, бригаданууд ба хүдэлмэришэдэй хоорондо социалистическэ мурысөөе үргэнөөр эмхидхэжэ, жэлэйнгээ модо шэрэлгын түсэбые Сталинска Конституциин үдэр—декабриин 5 хүрэтэр дүүргэхэ, намар-үбэлэй модо бэлэдхэлгын сезондо бэлэдхэлые сентябриин 15-да дүүргэхэ, 400 мянган түхэригэй алмалта хэхэ гэжэ шиидэбэ.

Д. Очиржапов.

Стахановска ажал

Бичурын сахарна заводой коллектив июнь һарада заводойнгоо барилгын ба шэнэдхэн заһабарилгын хүдэлмэриие эхилээ һэн.

Хүдэлмэришэд, бригаданууд хоорондын социалистическэ мурысөөн дэлгэржэ, түрүү бригаданууд ажалай бүтээсые нилээд дээшэлүүлһэн байна. Нүхэр Бибиковэй хүтэлбэрилдэг бригада ажалай бүтээсые 50 процентээр дээшэлүүлээд, барилгын монтажна хүдэлмэриие эрхим шанартайгаар дүүргэжэ байха юм. Энэ бригадатай мурысэдэг нүхэр Сирятов гэгшын каменщигуудай бригада мүн лэ һайнаар хүдэлмэрилөө.

Барилгын ба заһабарилгын хүдэлмэриин эхилһэнһээ хойшо 40 үдэрэй үнгэрөөд байхада, социалистическэ уялгын дүүргэлтые согсолходо Бичурын сахарна заводой коллектив түсэбөөр хараалагдаһан бүхы ажалнуудые 10 хоногоор уридшалан дүүргэхээ байна.

К. Григорьев.

Коммунистнуудай политическэ гэгээрэлдэ анхаралаа ехээр хандуулха

Н. ПАРШИН,

ВКП(б)-гэй Улан-Удын Горкомой пропаганди ба агитациин таһагые даагша

Улан-Удэ городой партийна организацинууд партийна пропагандын асуудалаар ВКП(б)-гэй ЦК-гэй заабаринуудые хүтэлбэри болгон, партийно-гэгээрэлэй системэдэхи үнгэрэгшэ һуралсалай жэлые нилээд эмхитэйгээр дүүргэһэн ба һуралсалай идейно-политическэ болон эмхидхэлэй хэмжээе һайжаруулха ябадал түйлаһан байна.

Партийно-гэгээрэлэй бүхы шатадань 7 мянга шахуу коммунистнууд гэхэ гү, али городой партийна организацинуудай составайнь 93 процент һуралсаа. Олонхи кружогууд, политһургуулинууд хадаа программна материалаа үзэжэ амжалтатайгаар дүүргэһэн ба тэндэ һурагшадай ехэнхи хубинь гараһан материалаа шудалаа гэжэ дүн гаргалгын занятинууд харуулаа. Сэмбын фабрикын, хэлхээ холбооной Управлениин, «Заготзерногой» республиканска конторын, мелькомбинадай, мебельнэ фабрикын ба бусад партийна организацинуудтахи кружогуудай ба политһургуулинуудай һурагшад гүнзэгы эрдэм мэдэрэл олоһоноо дүн гаргалгын занятинууд дээрэ харуулһан байна. Һуралсалай үнгэрэгшэ жэлдэ штатнабэшэ пропагандистнуудай болон консультантнуудай состав нилээд һайжаруулагдаа. Тэдэнэй 70 гаран процентнь дээдэ ба дунда һургуулитай юм. Мүн 1949 оной зун пропагандистнуудай 3 һарын курсые ВКП(б)-гэй Горкомой дэргэдэ 140 хүн дүүргэһэн байгаа.

Гэбэшье, һуралсалай үнгэрэгшэ жэлэй дүнгүүд хадаа коммунистнуудай политическэ гэгээрэлдэ нилээд ехэ дутагдалнуудай бии байһые гэршэлнэ. Зарим нэгэн коммунистнууд оройдоошье һурадаггүй, мүн һурадагуудынь түсэбөө дүүргэхэгүйһөө гадна, үзэһэн материалайнгаа идейнэ удхашанарые гүнзэгыгөөр шудалаагүй байгаа.

Партийна организацинууд болбол партийна гэгээрэлдэхи гансахан лэ тоогой показательнуудаар һаналаа амарха бэшэ, харин һуралсалай шанарые улам бүри дээшэлүүлхэ ёһотой гэжэ партийна пропагандын асуудалнуудаар абаһан тогтоолнууд соогоо ВКП(б)-гэй Центральна Комитет заана. Партийна һуралсалай шанар, нэн түрүүндэ, пропагандистнуудһаа дулдыдана гээшэ. Тиимэһээ партийна организацинуудай пропагандистнуудтайгаа ямараар хүдэлмэрилдэгһөөнь партийна гэгээрэлые хүтэлбэрилхэ хэмжээе сэгнэхэ хэрэгтэй. Зүгөөр, үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ ВКП(б)-гэй райкомуудай ба зарим парторганизацинуудай пропагандистнуудай хүдэлмэридэ ехэхэн дутагдалнууд гараһан байгаа.

Пропагандистнуудай һуралсалда туһаламжа ехээр үзүүлдэг саг үргэлжын семинарнууд эмхидхэгдэһэн байбашье, бирагүйгөөр хүдэлмэрилөө. ВКП(б)-гэй Городской райкомдо илангаяа иимэ байдал тохёолдоһон юм. Тэндэхи партийна организацинуудай зарим кружогуудтань ба политһургуулинуудтань эмхидхэлэй хүтэлбэри һулаар табигдаа, пропагандистнуудта теоретическэ болон методическа туһаламжа багаар үзүүлэгдээ. Жэшээлбэл, модоной заводой, Горсоведэй гүйсэдкомой, Улан-Удын станциин, городской пожарна охранын, хирпиисын заводой ба бусад зарим партийна организацинуудта занятинуудынь идейно-политическэ доодо хэмжээндэ үнгэргэгдэдэг байгаа. Пропагандистнуудынь теоретическэ занятинуудаа коммунистнуудай ажал-ябуулгын практическа зорилгонуудтай, орон доторхи ба уласхоорондын оршон байдалтай холбодоггүй, тиимэһээ һуратшадынь бата бэхи знани абаагүй, зарьманиинь үзэһэн материалнуудаараа конспектшье зохёожо һураагүй, бэеэ даагаад ном үзэхэ ямаршье дүй дуршалгүй байна.

ВКП(б)-гэй райкомууд хадаа пропагандистнуудай хүдэлмэриин дүй дуршалые согсолхо ба дэлгэрүүлхэ талаар хангалтагүйгөөр хүдэлмэрилөө. Дахин энэ алдуугаа дабтахагүйн тулада, һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэхэдээ пропагандистнуудай кадрнуудые шэлэн абаха ябадалда анхаралтайгаар хандаха хэрэгтэй. Партиин табиһан шухала эрилтэнүүдые гүйсэд хангажа шадаха пропагандистнуудые бэлэдхэхын түлөө тэдэниие оролдосотойгоор һургаха шухала. Энэ зорилгоор үнгэрэгшэ жэлэйнхидээл, энэ зун ВКП(б)-гэй горкомой дэргэдэ пропагандистнуудые бэлэдхэхэ партийна курсанууд эмхидхэгдээ. Тэндэ пропагандистнууд өөһэдынгөө теоретическэ эрдэм мэдэрэлые дээшэлүүлжэ, шадабаритайгаар ба үндэр дээдэ хэмжээндэ занятинуудаа үнгэргэхэ дүршэл шудалба. Гэбэшье, зарим парторганизацинууд зунай үедэ пропагандистнуудые бэлэдхэлгэдэ харюусалгагүйгөөр хандана. Городской, Железнодорожно районуудай зарим пропагандистнууд курсынгаа занятинуудта мууса ябадаг, семинарска занятинуудтаа бэлэдхэдэггүй байгаа. ВКП(б)-гэй райкомууд ба зарим парторганизацинууд пропагандистнуудай һуралсалые шалгадаггүй, тэдэниие бэлэдхэлгэдэ ёһо тэдыгээр хандана.

Партийна гэгээрэлэй системэдэхи эгээн хүндэ хэрэгынь хадаа коммунистнуудай бэеэ даагаад һуралгые хүтэлбэрилхэ ябадал болоно. Өөһэдынгөө коммунистнуудай һуралсалые һонирходог олонхи парторганизацинууд марксизм-ленинизмын үндэһэ һууриие бэеэ даагаад шудалагшадтай хүдэлмэреэ нилээд һайнаар табижа шадаа. Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой инструментальна ба булад шудхалгын цехүүдэй, финанснуудай Министерствын, п/я № 26 базын ба бусад парторганизацинууд коммунистнуудай бэеэ даагаад һуралгые һайнаар эмхидхэһэн байна. Гэхэтэй хамта, зарим парторганизацинуудай коммунистнууд хадаа өөһэдынгөө политическэ һуралсалда горьтой амжалтануудые түйлаагүй. Городской районой коммунистнуудай юрэдөө 20 процентнь политическэ һуралсалда хабаадуулагдабашье, тэдэнэй хахадһаа үлүүнь һуралсалайнгаа түсэбые дүүргээгүй байна. Железнодорожно районд большевизмын теориие болон түүхые бэеэ даагаад шудалагшадай дүн гаргалгын занятинууд болоогүй юм. Мүн мяханай комбинадай коммунистнуудай дунда политическэ һуралсал хэлэшэгүй муугаар эмхидхэгдэнхэй.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ кадрнуудай бэеэ даагаад һуралгые һайнаар эмхидхэхэ гээшэ партийна организацинуудай шухалын шухала зорилго болоно. Мүнөөнһөө эхилжэ партийна организацинууд хадаа квалифицированнэ консультантнуудые шэлэн табиха, ерэхэ һуралсалай жэлдэ ямар материал үзэхэеэ коммунистнуудай зүбөөр ололгодо туһалалсаха, һурагша бүхэнэй һуралсалай түсэбые зохёолгодо туһалха хэрэгтэй. Тиигэбэшье, коммунистнуудай бэеэ даагаад һуралгын хойноһоо хиналтые шангадхажа, һуралсалайнгаа түсэбые дүүргэхэгүй ябадалые политһургуулинуудай, кружогуудай занятида һаад ушаруулһантай адляар тоолохо хэрэгтэй.

Эгээл мүнөө үедэ партийна организацинуудта һуралсалай жэлдэ бэлэдхэлгэ, политһургуулинуудые, кружогуудые, үдэшын партийна һургуулиие бүридүүлхэ ябадал үнгэргэгдэнэ. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ зарим парторганизацинууд ондо ондоо һургуулитай ба политическэ бэлэдхэлтэй зонуудые нэгэ политһургуулида гү, али кружогто оруулжа, ехэхэн алдуу хэһэн байгаа. Тиимэһээ зарим кружогуудай һурагшадай гүйсэд бэлэдхэлгүйһөө боложо, политһургуулинь программнабэшэ материалнуудые үзэхэ баатай болоһон байна. Мүн бэеэ даагаад һурамаар хүнүүд байһаар аад, кружогуудта һурадаг, тиихэдэнь һула бэлэдхэлтэй коммунистнууд бэеэ даагаад һураһан нэрэ зүүдэг байгаа. Иимэ бодолгүйгөөр партийна һуралсалые эмхидхэһэнһээнь боложо, һуралсалай шанар доошолдог, үрэ багатай байдаг һэн. Нёдондочойнгоо эдэ алдуунуудые хараадаа абажа, тэдэниие дахин дабтахагүйн тулада политическэ һуралсалай формые тодорхойлхододоо коммунист бүхэнэй өөһэд өөһэдынь эрдэм һургуулиие сэгнэн хараха хэрэгтэй.

Һуралсалай шэнэ жэлдэ бэлэдхэлгэдэ ба һуралсалай ябасада партийна кабинет ехэхэн үүргэ дүүргэнэ. Үнгэрэгшэ һуралсалай жэлдэ нүхэр Периновэй даажа байһан парткабинет, түмэр замай узелай парткабинет коммунистнуудта, консультантнуудта ба бэеэ даагаад марксизм-ленинизм шудалагшадта бирагүйгөөр туһалаа. ВКП(б)-гэй Железнодорожно райком болбол тус парткабинедүүдэй ажалые һайжаруулхын тулада ехэхэн хүдэлмэри ябуулха ёһотой.

ВКП(б)-гэй горкомой партийна кабинет мүн лэ дутагдалтайгаар хүдэлмэрилжэ, районно ба заводской партийна кабинедүүдэй хүдэлмэридэ багаар туһа хүргэдэг байгаа.

Ерэхэ һуралсалай жэлдэхи пропагандистска хүдэлмэриин хэмжээн хадаа большевистскэ пропагандын урда Ленин — Сталинай партиин табидаг үндэр эрилтэнүүдые гүйсэд хангаха ёһотой.

КИНО

„ХИТАДАЙ БАСАГАД"

Киноискусство болбол бодото байдалые үнэн зүбөөр харуулдаг шадабаритай. Буржуазна кинематографиин худалаар хэлэжэ, бодото байдалые хазагайруулан, улам дээри доройтожо байхадань, прогрессивнэ кинематографи хэдаа бодотой реалистическэ искусствын шэнэ шатануудые туйлана. Советскэ Союзай студинуудай, арадай демократиин оронуудай студинуудай гаргаһан картина бүридэнь эб найрамдалай лагериин угааехэ хүсэ, зохёон байгуулхы хүсэ шадабари мэдэрдэг ба үдэр бүри тэрэнээ бэхижүүлдэг арадуудай хүсэн харуулагдана.

Эдэ бүгэдэнь «Хитадай басагад» гэжэ мүнөө Советскэ Союзай экранууд дээрэ харуулагдажа байһан шэнэ фильмдэ хамаадана.

1931 ондо японско интервентнүүдэй Маньчжурида добтолон ороһон тухайда фильмын эхиндэнь хэлэгдэнэ. Урбагшад Чан Кай-ши ба Ван Цзин-вей хадаа японецуудта эсэргүүсэлгэ хэхэгүй, Хитадай дотоодо районууд худар субарихa гэһэн захиралта сэрэгтээ үгэһэн байгаа. Зүгөөр, арад болбол эдэ захиралтануудые дабажа, өөрын оронoo хамгаалхаяа бодоһон байха юм.

Хитадай ажалшадай—хүдэлмэришэд ба таряашадай ажабайдал энэ экран дээрэ асарагдаад байна гэжэ харанабди. Буу зэбсэг гартаа бариха баатай болоһон тэдэнэр ажалша хүнүүд зандаа үлэнэ. Фильмын геройнуудай интересүүд нэгэн адлинь, бүхы бэрхэшээлнүүдые дабан гараха шадабарь, шэн зориг ба баатаршалгань өөрынгөө түүхэтэ ерээдүйн түлөө тэмсэжэ байгаа революционно арадай шэнжэ шанарнууд мүн болоно.

Фильм соо гол һуурии эсэгэнэр, эхэд ба аха дүүнэртээ хамта эрэлэн тэмсэлдэ хабаадахын түлөө партизанска отрядта тус тусаа ерэһэн эхэнэрнүүд—патриоткануудай группада хамаадана.

Фильмын кадрнуудынь революционно мэдэрэлээр, пролетарска интернационализмын мэдэрэлээр бэелэнхэй. Японецуудаар галдаһан деревнидэ инаг нүхэрөө алдаһан залуу партизанка Ху Сю-чжи гэгшые отрядтаа абахыень харанабди. Гэр байрыень, бүхы дотын нүхэдыень ба түрэлнүүдыень хюдаһан бузар булай интервентнүүдтэ эсэргүү тэмсэл—тэрэ басагандай зам болоно. Энэ залуу басаган гартаа буу барижа тэмсэхэ тухай, магад, хэзээшье бодожо үзөөгүй байжа болоо. Ажабайдалынь тэрээниие партизанска отрядта асараа.

Ху Сю-чжиие отрядтахи ажабайдалтаяа шэнэ ханинарайнь танилсуулга зүрхэ хүдэлгэмөөр харуулагдана. Отрядай политрук Лын Юнь хадаа Ху Сю-чжидэ дайсадыень танюулан заана, ямар хүшэр хүндэ, үни удаан ба хатуу шанга тэмсэлэй тэрээниие угтажа байһан тухай хэлэжэ үгэнэ. Политругай үгэнүүд простой, магад, бага зэргэ шэрүүбтэршье байжа болохо, теэд Лын Юнь гэгшын образ шэнэ ёһоной хүнэй шэнжэ шанарые бидэндэ харуулна.

Партизанска отрядай ажабайдал хүнгэн бэшэ. Партизанууд хэдэн олон хашалангуудтай ушарна. Тэдэнэр һомо хэрэгсэлэй, буу зэбсэгэй, эдеэ хоолой дутагдалда ороно. Теэд, тэрэ бүридөө арадай хүсэндэ, дайсаниие һаяар илаха тухайдаа этигэһэн коммунистнуудай үгэ соносонобди.

Хитадай шэн зоригто бүлэг басагадые толгойлһон Лын Юнь нүгшэнэ. Гэбэшье, эхэнэрнүүд баатарлиг тэмсэлээ үргэлжэлнэ. Ондоо тээшээ сухарижа ябаһан партизанска отрядһаа холодхон, японецуудые зайсуулха һанаатайгаар тэдэ басагад мүрэн тээшэ сухарина. Энэ маневрынь үрэеэ үгөө. Эдэнэр ами бэеэ хайралангүйгөөр ябажа, өөһэдынгөө агуу ехэ революционно уялгые дүүргэнэ. Наһа бараһан Лын Юнь гэгшын орондо, отрядай командованиие Ху Сю-чжи— фильмын эхиндэ бидэнэй хараһан, тииhэдэ хохидол гашуудалда ороһон Ху Сю-чжи тушаан абана. Отряд тэрээниие баатарлиг тэмсэлицэ, бата хатуу революционер болгоо.

Хитадай айхые мэдэдэггүй басагад. Тэдэнэр бүхы патронуудайнгаа дууһатарынь буудаад, винтовконуудаа эбдэнэ, добтолоһон японецуудые гранатаар шэдэнэ, дайсанай буудажа байбашье политругайнгаа бэеые дээрэ үргөөд мүрэн тээшэ сухарин орожо, тэрэнэй хүйтэн долгинууд соо наһа барана.

Энэ эпизод хадаа «Чапаев» гэжэ гайхамшагта советскэ фильмын түгэсхэлэй эпизодтой адли байна. Энэншье гайхалгүй, юуб гэхэдэ хоёр картинануудай удха ба идеянь — арад илагдашагүй, тэрэнэй тэмсэлынь эрхэ сүлөөгэй ба демократиин хүсэнэй илалтада заатагүй хүргэхэ, реакциин ба хүн түрэлтэндэ дурагүйтэлгын хүсэнэй булигдалгада асарха гэһэн байна.

«Хитадай басагад» гэжэ картина простойгоор, эли тодоор, үлүү гоёолтогүйгөөр найруулагданхай. Фильм соо Хитадай партизануудай ажабайдал, ажал хүдэлмэри ба дайшалхы хэрэгүүд простойгоор ба үнэн сэхээр харуулагдана.

Сценарист Янь И-янь, режиссорнууд Линь Цзы-фун ба Дьи Тьян, оператор Цянь Цзянь, композитор Тэ Янь, актернууд Чжан Чжэн, Яо Шень, Бо Ли, Чжоу Су-фе, Сунь Юэ-чжи, Дьи Тьян, Ли Чао ба Цзинь фун гэгшэд—фильмые зохёогшод бултадаа өөһэдынгөө творчествын зорилгые гүнзэгыгөөр ба үнэн зүрхэнһөө ойлгоо. Фильм соо бодото ажабайдал харуулагдана.

Дунбейскэ киностуди ба тэрэнэй бүхы коллектив гоё һайхан картина зохёогоо. Эрхэ сүлөөгэй түлөө, демократиин түлөө, арадуудай амгалан тайбанаар мандахын түлөө тэмсэдэг ёһогой дайшалхы искусствые сэгнэжэ шададаг советскэ кинохарагшадта тус фильмын халуунаар хүлеэгдэхэ байһанда этигэгдэнэ.

С. Герасимов,
СССР-эй Арадай артист.
(«Правда» газетэһээ).

Стокгольмско Уряада гар табилга Хитадта үргэлжэлһөөр

ПЕКИН. ТАСС). Синьхуа агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, Урда Хитадта (Пекин ба Тяньцзиние оруулаад), Дотоодо Монголдо июлиин 15-най мэдээгээр Стокгольмско Уряада 3.045.867 хүн гар табиһан байна. Кореядэхи ба Тайвандахи (Формоза) американска агрессидэ эсэргүүсэлгын долгин бүхы орон дотор дэлгэрһэнэй һүүлээр, Стокгольмско Уряада тус нютагуудай 6.143.800 хүн гар табяа. Хэбэй провинци дотор Уряада 2.500 мянган хүн, Шаньси провинцида—1.270 мянган хүн; Чахар провинцида—1.310 мянган хүн, Суйюань провинцида—380 мянган хүн, Пинюан провинцида—318 мянган хүн, Дотоодо Монголой районуудта—365.800 хүн гар табиба.

Специалистын зүбшэл

БОРООТОЙ ҮДЭР ҮБҺЭ ХАТААХА ТУХАЙ

Һүүлэй үедэ бороо хуратай үдэрнүүд боложо, үбһэ хуряалгын, тиигээ сомолгын хүдэлмэридэ саадтэ һаад түбэг ушаруулна. Тиимэ, бороодо нороһон үбһэн шанарай эрид муудадагынь хэншье мэдээжэ. Тиимэһээ сабшагдаһан ногооe түргэнөөр хатаахын түлөө оролдохо хэрэгтэй.

Бороотой үедэ сабшагдаһан ногоое тусхай түхеэрэгдэһэн үлгэсэдэ үлгэжэ хатаадаг юм. Тиимэ үлгэсэ иигэжэ түхеэрэгдэхэ ёһотой: 2—2,5 метр ута һаднагуудые хоорондонь 2—2,5 метр зайтайгаар газарта шаагаад, һаднагуудтаа 4 ряд шабын түмэр татаха. Эгээн доорохи шабынь түмэр газарһаа 70 сантиметртэ, бэшэнүүдынь хоорондоо 40—40 сантиметр забһартай байха болоно.

Иимэ үлгэсэнүүд дээрэ ногоо сабшаһан дары, бороотой ороошье байхада, үлгэхэдэ болохо. Тиин, ногоон хүсэд хататараа үлгэдээ байха ёһотой. Тэрэнэй хүмүүһэр һайхан үнгэтэй ба эрхим шанартай үбһэн абтадаг байна. Шабын эгээн доорохи шабын түмэртэ ногоо үлгэхэдөө, тэрэниие газарта хүрэхэгүйгөөр үлгэхэ ёһотой юм.

Шабын түмэрэй үгы байгаа һаа, үлгэсые иимээр хэжэ болохо: 2 метр утатай, 10—12 сантиметр зузаантай хоёр һаднагуудай дээдэ үзүүрнүүдые холбоод, нүгөөдэ үзүүрнүүдыень асатуулан газарта шааха хэрэгтэй. Хамта 3 иимэ асануудые (хамта 6 һаднаг) хоорондонь 2—2 метр забһартайгаар газарта шааха ёһотой. Эдэ һаднагуудта газаа талаһаань нүхэнүүдые сүндэрөөбхэдэжэ, (хоорондонь 50—50 сантиметр зайтайгаар), нүхэнүүдтээ 15 сантиметр утатай шаантагуудые һуулгаад, тэдээн дээгүүрээ нарихан һургаагуудые табиха ёһотой юм. Долоодохи һургаагынь һаднагуудай дээрэхи асада һуулгагдаха байна. Сабшагдаһан ногоо тэдэ һургаагуудта дороһоонь эхилэн, үлгэхэ ёһотой. Тиихэдээ 7-дохи һургаагта үлгэгдэһэн ногоое һарабша болгон, тэрээгээрээ доогууpань үлгэгдэһэн ногоо хушаха шухала. Иимээр үлгэгдэһэн үбһые ямаршье бороо норгохогүй, доогууpань һалхин үлеэжэ байха, тиимэһээ тэрэ түргэн хатадаг байна. Нэгэ иимэ үлгэсэ дээрэ 1,5—2 центнер үбһэн хатаагдаха зэргэтэй. Гектар бүридэ 5—6 иимэ үлгэсэ хэрэгтэй болохо юм. Үбһэнэй хатамсаар, тэрэниие соможо, үлгэсээ ондоо газарта абаашахада болохо.

ДОТОРОЙ ВЕНТИЛЯЦИТАЙ СОМООНУУД

Тогтууригүй сагай уларилтай үедэ сабшагдаһан ногооной мүр дээрээ хатахагүй байхадань сомоонуудые доторой вентиляцитайгаар хэхэдэ болохо. Үбһэнэй сомогдохо газарта (зүгөөр, сабшалан дээрэ бэшэ) 25 сантиметр гүнзэгытэй, 20 сантиметр үргэнтэй хоёр канава хэрээһэлүүлэн малтаха ёһотой юм. Удаань, канавануудай һэлгэһэн газарта 50—60 сантиметр үргэнтэй нүхэ үлөөгөөд, бэшыень хабтагайгаар хабхаглаха ёһотой. Тэрэ нүхэнһөө дээшэнь хоолой гаргагдаха байна. Үбһээ соможо эхилхэдээ зосоогоо үбһэ хэгдэһэн мэшээг нүхэн дээрэ табижа, тэрэниие тойруулан үбһээ соможо эхилхэ хэрэгтэй. Сомоогойнгоо үндэр болохо бүри үбһэтэй мэшээгээ мүн лэ дээшэнь болголсожо байха ёһотой юм. Иигэжэ, сомоо дотор хоолой бии болгогдохо байна. Хоолойнгоо дээдэ амһарые бага зэргэ үбһөөр хушаха хэрэгтэй.

Сомоо доторхи ба газаахи температура хоёр ондоо байдаг. Тиимэһээ канава болон хоолой соогуур агаар ябажа, үбһэ түргэнөөр хатаадаг байна. Сомогдохын урда тээ үбһэн бага зэргэ хатаагдаһан байха ёһотой.

ХҮРИН ҮБҺЭ БЭЛЭДХЭЛГЭ

Дээрэ дурсагдагша аргануудаар үбһэ хатаалгые эмхидхэжэ шадаагүй һаа, хүрин үбһэ бэлэдхэхэдэ болохо. Тэрэнэй тула сабшагдаһан үбһые мүр дээрэнь хахад нойтоёо гээтэрынь хатаагаад, 4—6 метр үндэртэй ба 3—4 метр үргэнтэй һүринүүд болгон сомохо хэрэгтэй. Сомоо дороо һолоомо гү, али бургааһа мүшэр дэбдихэ ба дээрэһээнь мүн лэ һолоомоор хушаха ёһотой юм. Удаань 3—5-дахи үдэртөө иимэ сомоогой үбһэн халажа эхилдэг ба саашадаа 70—80 үдэрэй турша соо һөөргөө удаахан хүрэдэг байна. Сомоо руу шабын түмэр хэжэ, үбһэнэй халасые саг үргэлжэ шалгажа байха шухала. Хэрбээ гараараа барихаар бэшэ бөлотороо түмэрэй халабалынь, сомоое задалжа хүргөөд, дахин сомохо хэрэгтэй. Иигэжэ бэлэдхэһэн үбһэн хүрин үнгэтэй, хилээмэнэй үнэртэй, зөөлэхэн набша шэлбэтэй болодог юм. Тэрэниие мал дуратайгаар эдидэг байна.

Колхозууд дурсагдагша аргануудые хэрэглэжэ, бороотой үедэ тэжээл бэлэдхэхэ, энэ хүдэлмэриие хаһа соонь дүүргэхэ, үбһэнэйнгөө һайн шанартай байлгые хангаха байна.

В. Тарасова, агроном.

Аюулгүйн Советтэ

Августын 8-най заседани

НЬЮ-ЙОРК, августын 8. (ТАСС). Советэй удаадахи заседаниие августын 10-да болгохо гэһэн американска дурадхалда арсажа, Малик болбол хойшолуулангүй шиидхэхэ гэһэн Корейскэ арадай демократическа республикын протестын бии байһан тулада заседаниие августын 9-дэ зарлаха гэжэ дурадхаа. Энэ асуудалаар Советскэ Союз резолюциин проект табина гэжэ хэлээд, Малик иимэ гаршагтай резолюциин советскэ проектын текстые уншаба. Энэ резолюци соо иигэжэ хэлэгдэнэ:

«Кореядэ амгалан һуужа байһан арад зониие ба амгалан тайбан городууд болон һуурин газарнуудые американска авиациин хорото муухайгаар бомбодоһониие буруушааһан Корейскэ арадай демократическа республикын Правительствын протестые хаража үзөөд;

Корейскэ городууд болон тосхонуудые американска зэбсэгтэ хүсэнүүдэй бомбодожо һандаргаһан ба амгалан тайбан гражданска арад зониие олоорнь үгы хэһэн ябадал хадаа уласхоорондын эрхын бүгэдэниитэдэ мэдэрэгдэһэн нормонуудые бүдүүлигээр эбдэһэн ябадал мүн гэжэ мэдэрээд;

Аюулгүйн Совет иигэжэ тогтооно:

Кореядэ городууд болон һуурин газарнуудые авиацяар болон ондоошье аргаар бомбодохоёо, мүн тэрэщэлэн амгалан тайбан арад зониие агаарһаа буудахаяа болихо ба саашадаа тиимэ юумые хэхэгүй гэжэ США-гэй правительствода дурадхаад;

Аюулгүйн Советэй энэ шиидхэбэриие эгээн яаралтайгаар США-гэй правительствода хүргэхэ гэжэ ООН-эй генеральна секретарьта даалгаха».

Заседаниие хааха ба Аюулгүйн Советэй шэнэ заседаниие августын 9-дэ зарлаха гэжэ Малик дурадхаа. Удаадахи заседаниие хэзээ зарлахаб гэһэн асуудалаар хоёр дурадхал — американска ба советскэ дурадхалнууд бии гэжэ Малик хэлээ.

Заседаниие августын 10-да болгохо тухай американска резолюциие Малик голосованида табиба. Советскэ Союз энэ резолюциие арсажа голосовалаа, Югослави һаналаа бариба. Советэй бусад гэшүүд американска резолюциин түлөө голосовалаа. Тиимэ болохолоороо, Холбоото Штадуудай нүлөөн доро байһан, Аюулгүйн Советэй олонхид августын 10 болотор яаралтайгаар хаража үзэхые эриһэн корейскэ асуудалай саашанхи зүбшэн хэлсэлгые хойшолуулха гэжэ шиидхээ.

Советэй гэшүүдэй официальнабэшэ заседани

НЬЮ-ЙОРК, августын 10. (ТАСС). Мүнөөдэр (Аюулгүйн Советэй официальна заседаниин эхилхэһээ час урид) Аюулгүйн Советэй гэшүүд, тэрэ тоодо СССР-эй түлөөлэгшэ Я. А. Малик, хаамал официальнабэшэ заседанида сугларaa.

Энэ хаамал зүблөөн час хахад шахуу үргэлжэлөө. Тэрээнэй эсэстэ Советэй официальна заседани оройтожо эхилбэ.

Августын 10-най заседани

НЬЮ-ЙОРК, августын 10. (ТАСС). Американска делегациин дурадхалаар хоёр үдэр забһарлалга хэһэнэйнгээ һүүлээр Аюулгүйн Советэй заседани мүнөөдэр Советскэ делегат Я. А. Малик түрүүлэгшэтэйгээр болобо. Англо-американска блогто хабаадаһан делегацинууд мүнөөдэрэй заседаниин үедэ хэдэн зүблөөнүүдые нюусаар хээ.

Аюулгүйн Советэй энээнһээ урда тээ болоһон заседанинууд дээрэ США-гэй ба тэрэнэй сателлидүүдэй делегацинууд корейскэ асуудалые амгалан тайбан ёһоор шиидхэхэ тушаа Советскэ Союзай дурадхалые зүбшэн хэлсэлгые үргэлжэлүүлхэдэнь Аюулгүйн Советтэ һаад хэхэ зорилготойгоор бүхы анхаралаа элдэб искусственна ёһоор табигдаһан процедурна асуудалнуудта хандуулһаниинь мэдээжэ. Тэрэ тактикань Корейскэ арадай-демократическа республикын түлөөлэгшэнэрые уринггүйгөөр, Аюулгүйн Советэй заседанида Ли Сын Ман гэгшын марионеточнэ кликын түлөөлэгшые уриха гэһэн эрилтэ гол түлэб хараалһан байха юм.

Заседани нээхэ зуураа, Малик тобшохон мэдүүлгэ хэжэ, энээнэй урда тээ болоһон заседаниин үедэ гаража ерэһэн асуудалаар Аюулгүйн Советэй гэшүүд хоорондоо һаналнуудаа официальнабэшээр андалдаа гэжэ мэдээсээ. Тиигэжэ һаналаа андалдаһанай эсэстэ талануудай хараа бодолынь хубилангүй үлэһэниинь элирүүлэгдэһэн байгаа гэжэ Малик зааба.

Саашадаа, хэрэгтэй болоһон ушарта, һаналнуудаа официальнабэшээр андалдажа байхаар шиидхэгдэһэн байгаа гэжэ саашань Малик заана.

Түрүүлэн гоминдановец Цзян Тин-фу үгэ хэлэжэ, Ли Сын Ман гэгшын марионеточнэ кликын түлөөлэгшые Аюулгүйн Советэй столдо уриха тухай асуудалаар Малигай «тогтоол» гаргахые баһа дахин баадхаба.

Удаань США-гэй түлөөлэгшэ Остин үгэ хэлэжэ, гоминдановецые дэмжээ. Советэй түрүүлэгшын тушаалда байхадаа, хэлсэхэ зүйлөөр тогтоол гаргахые арсажа, Корейскэ асуудал шиидхэхэ гэһэн Советэй һэдэлгэнүүдтэ һаалта хэһэн хэбэртэйгээр Малигые зэмэлһэн ябадалаа Остин дахяад дабтаба.

Тиихэтэй хамта Остин болбол дайнай үедэ Корея тухайда союзнигуудай баталһан хэлсээн хадаа дайнай һүүлдэ Кореядэ эрхэ сүлөө болон бэеэ даанхай байдал олгохо гэжэ хараалаа гээд мэдэрхэ зуураа, 38-дахи параллель тушаа хубаалга хадаа японско сэрэгүүдэй капитуляциие тушаан абаха зорилготойгоор сэрэгэй саг зуурын хубаалта болгогдон абтаһан байгаа гэжэ нэмэбэ. Тэрэ лини хадаа политическэ хилэ бэшэ байһан юм гэжэ Остин заана.

Өөрынгөө шашаг үгые үргэлжэлүүлхэ зуураа, Остин болбол Кореядэхи американска агрессиие «эб найрамдал хамгаалһан» ябуулга хэбэртэйгээр харуулхые һэдэбэ. Корейскэ арадай-демократическа республика бэшэ, харин Ли Сын Ман гэгшын кликэ корейскэ арадые түлөөлнэ гэжэ худалаар батална. Корейскэ Арадай арми Урда Кореядэ «сүмэрэн ороһон» хэбэртэйгээр хэлэдэг американска номнолые дахин дабтана.

Советскэ Союз үнэхөөрөө Кореяһээ сэрэгүүдээ гаргаһан юм гү гэжэ Нэгэдэмэл Нацануудай Организаци мэдэхэ аргатай хэзээшье байгаагүй юм гэжэ баталан хэлээд, Остин болбол Хойтокорейскэ «добтолго» үни удаан ба һайнаар бэлэдхэгдэһэн байгаа гэжэ дайнай ябуулганууд харуулна гээд мэдүүлбэ. Кореядэхи американска интервенциие дэмжэһэн Аюулгүйн Советэй ябуулгануудай шэнжэлэл хэхэ зуураа, Остин болбол энэ асуудалай гол зүйлнүүдынь элитэ гэжэ мэдүүлбэ.

Остин хооһон шашаг асуудалнуудые һураад, тэдэндээ өөрөө харюу үгөө. Тэдэ асуудалнууд болон харюунуудынь хадаа Корейскэ Арадай армиие «агрессор» мүн хэбэртэйгээр харуулха, Советскэ Союз Корейскэ арадай-демократическа республикада нүлөөлдэг өөрынгөө нүлөөе хэрэглэжэ, Кореядэхи конфликтые болюулжа шадаха байгаа гэһэн һанамжа бии болгохо зорилготой.

Корейскэ асуудалые эб найрамдалай ёһоор шиидхэхэ зорилготой советскэ резолюциие буруутуулха гэжэ ямаршье үрэгүйгөөр эрмэлзэн, Остин болбол американска резолюци абаха гэжэ дурадхаа. Остиной хэлэһэнэй ёһоор, американска резолюци хадаа бодото эб найрамдал хангаха гэһэн хараатай болоно.

Остиной үгэ хэлэжэ дүүргэһэнэй һүүлээр, түрүүлэгшэ Малик үгэ хэлэхэ дуратай хүн бии гү гэжэ асууба. Энэ дурадхалдань хэншье харюусаагүй. Тиимэ хадань, Совет болбол үлэмжэ яаралтай асуудалые — Корейскэ арадай-демократическа республикын гадаадын хэрэгүүдэй Министрһээ һаяхан ерэһэн телеграммые зүбшэн хэлсэлгэдэ орожо болохо байна гэһэн һанал Малик хэлэбэ. Кореяын городууд болон арад зониие американска агаарай-сэрэгэй хорото муухайгаар бомбодоһониие буруушааһан протест тус телеграмма соонь бии. Энэ асуудалаар Советскэ Союз резолюци табяа һэн гэжэ Малик һануулба.

Англиин түлөөлэгшэ Джебб гэгшэ Остин Цзян Тин-фу хоёрые дэмжэһэн ба Ли Сын Ман гэгшын кликын түлөөлэгшые уриха тушаа тогтоол Малик гаргаха һэн гэжэ баадхаһан байна.

Тэрээндэ харюу болгон, Малик иимэ зүйл бии байна гэжэ мэдүүлээ: США хадаа бодото дээрэ үгы байһан «тогтоолые» арсана. Советэй түрүүлэгшэ ямаршье тогтоол гаргаагүй ба мүнөө үедэ тогтоол гаргаха арга боломжогүй байһанаа эли тодоор мэдүүлээ юм, энээниие арсажа болохогүй.

Остиной шашаг үгэдэ харюу үгэхэ зуураа, Малик болбол Остин гээшэ Советскэ Союзай позици тушаа хэдэн олон худал хуурмаг мэдүүлгэнүүдые хээ гэжэ хэлэбэ. Советскэ Союз хадаа энээнэй урда тээ хэһэн хоёр мэдүүлгэнүүд соогоо өөрынгөө һанал бодолые хэлэхэ арга боломжотой байһан ба агрессиие тодорхойлон заадаг уласхоорондын эрхын ниитэ үндэһэ һууринуудай ёһоор, США-гэй агрессор мүн байһыень элеэр харуулһан байха юм.

Хойтокореецүүдтэ буу зэбсэг Советскэ Союз үгэһэн хэбэртэйгээр өөрынгөө үгэ соо Остиной хэлэһэн һанал тухай хэлэхэ болоо һаа, тэрэнь ямаршье үндэһэгүй зүйл болоно. Корейскэ арадай сэрэгүүдтэ бии байһан буу зэбсэг хадаа Кореяһээ Советскэ Союзай зэбсэгтэ хүсэнүүдээ гаргахадань Корейскэ арадай сэрэгүүдэй мэдэлдэ бии байһан буу зэбсэг мүн болоно гэжэ Малик хэлээ. Мүнөө үедэ гансахан энэ асуудал тухай хэлэхэ һанаатай байһанаа Малик мэдүүлээд, Остиной хэлэһэн үгын бусад талануудые хожом тодорхойгоор шэнжэн хэлсэхэ эрхэтэй байһанаа хэлэнэ.

Үгэ хэлэхэ дуратай байһанаа бусад делегадуудай хэнэйншье мэдүүлээгүй байһанайнь һүүлээр, Малик заседаниие хаажа, удаадахи заседаниие августын 11-дэ зарлаха гэжэ хэлэбэ.

Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци Трюгве Лидэ телеграмма эльгээбэ

ПАРИЖ, августын 10. (ТАСС). Эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци хадаа ООН-эй Генеральна секретарь Трюгве Лидэ иимэ телеграмма эльгээбэ: «Бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал хамгаалха тухай 80 миллион эхэнэрнүүдэй гүнзэгы хүсэлые мэдүүлэн, эхэнэрнүүдэй Уласхоорондын демократическа федераци болбол Аюулгүйн Советэй түрүүлэгшэ Малигай дурадхалые дэмжэнэ. Федераци хадаа хитад арадай түлөөлэгшые ООН-дэ оруулха, Кореядэхи дайе эбэй ёһоор шиидхэхэ эрилтэ хэнэ.

Кореяын гражданска зониие американска агрессорнуудэй бомбодожо ба хюдажа байһан ябадалые федераци эрид буруушаана».

Вьетнамдахи дайнай ябуулганууд

ШАНХАЙ, августын 10. (ТАСС). Ханойһоо зүүн-хойгуур Лай-Хедонг-жиуа гэжэ шоссе дээрэ Дай-Юй-ендэхи французска постые июлиин 7-до Вьетнамска арадай арми үгы хээ гэжэ Вьетнамска информационно агентство дамжуулба. Французска 7 солдат алуулһан ба 30 солдат плендэ абтаһан байна. Ханойһоо зүүн-урдуур Тайбинь провинциин О Ме гэдэгтэ французска ондоо нэгэ пост үгы хэгдээ. Энэ постые хамгаалжа байһан французска солдадууд барандаа шахуу плендэ абтаа.

Зүүн-Хойто Хитадта

ПЕКИН, августын 10. (ТАСС). Пекинэй «Гуанминжибао» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, Зүүн-Хойто Хитадта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал усадхаха үдэшын 3.874 һургуулинууд эмхидхэгдээд, тэдээндэ 257.300 хүн гэхэ гү, али үзэг бэшэг мэдэхэгүй зоной 30 процентнь һуража байна.

Порт-Артурын ба Дальниин зарим предприятинуудта үзэг бэшэг мэдэхэгүй ябадал бүрин усадхагдаа. Цзиньчжоудэхи бүд нэхэлгын фабрикын, Дальниин телефонно, телеграфна станцинуудай ба бусад хүдэлмэришэдэй хахадынь үдэшын һургуулинуудые дүүргээ.

Зүүн-Хойто Хитадта мүнөө 34420 эхин һургуулинууд тоологдоно. 1943 онтой жэшэбэл 150 процентээр олошорүүлагдаа. Мүнөө деревни бүхэндэ һургуули бии болонхой.

УЛАСХООРОНДЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ШЭНЭ ДЭБЖЭЛТЭ ДЭЭРЭ

Арадай демократиин оронуудай экономиконь хэлбэришэгүйгөөр хүгжэн, шэнэ шэнэ илалтануудые туйлажа байна. Польшодо ба Албанида, Румынида ба Болгарида, Чехословакида ба Венгридэ шэнэ ажабайдал зохёон байгуулагшадай ажалай амжалтанууд улам арбидхагдана. Тус оронуудай арадуудай культурань һалбаран бадарна, ажалшадай ажана тэниглэн байдал үдэрһөө үдэртэ хүгжэнэ.

Польшын арадай ажахын түсэб үнгэрэгшэ хахад жэлэй турша соо 106 процент дүүргэгдээ. Электроэнерги үйлэдбэрилхэ, шулуу нүүрһэ, нефть абаха, булад, прокат гэхэ мэтые бүтээн гаргаха гүрэнэй даалгабаринууд үлүүлэн дүүргэгдээ.

Хабарай тарилгын түсэб 3 процентээр үлүүлэгдэһэн байна. Тарилгынь талмай, үнгэрэгшэ жэлэйхитэй жэшэбэл, 700 мянга шахуу гектараар ехэ болгогдоо. Гүрэнэй хүдөө ажахын эдлүүринүүдтэхи тарилгын түсэбшье үлүүлэн дүүргэгдэһэн байна. Хүн зониие хангалга һайжаруулагдаа.

Польшын ажалшад арадайнгаа ажахын зургаанжэлэй түсэбые дүүргэжэ ороо. Энэнь — үйлэдбэрилгын хүсэнүүдые ехээр хүгжөөлгын, социализмын үндэһэ һууринуудые байгуулгын шэнэ шата мүн.

Арадай демократиин оронуудай амжалтануудынь Румынска арадай республикын ажахын хүгжэлтын жэшээнүүд дээрэ элеэр харагдана. Тус республикын ажаүйлэдбэринь хоёрдохи квартал соо түсэбөө 100,8 процент дүүргээ. Промышленна шухала зүйлнүүдые —нүүрһэ, түмэрэй руда, нефть, электроэнерги, шэрэм, булад, прокат үйлэдбэрилгэ хэлбэришэгүйгөөр ургажа үргэлжэлһөөр. Үнгэрэгшэ жэлэй хоёрдохи кварталайхитай жэшэхэдэ, тиимэ янзын продукци үйлэдбэрилгэнь 8-һаа 72 процент хүрэтэр ургаһан байха юм.

Энэ жэлэй хоёрдохи квартал соо республика дотороо шэнэ түхэлэй станогуудые, хүсэтэ компрессорнуудые ба бусад хэрэгсэлнүүдые олоор үйлэдбэрилэн гаргажа эхилээ. Урдань Румынида тракторна промышленность байгаагүй. Гурбан жэлэй урда тээ Советскэ Союзай туһаламжаар румынска түрүүшын трактор бүтээн гаргагдаһан юм. Харин мүнөө, ойрын үдэрнүүдтэ, Румыниин ажалшад 5 мянгадахи трактор бүтээн гаргаһанаа тэмдэглэбэ. Тэрэшэлэн сеялкэнүүд ба молотилкануудые бүтээдэг болоо. Үнгэрэгшэ жэлдэ румынска түрүүшын комбайн үйлэдбэрилэгдэн гараһан аад, мүнөө комбайнууд олоор бүтээгдэдэг болонхой.

Румынидэхи хүнгэн промышленность нилээд ехэ амжалта туйлаа. Энэ жэлэй нэгэдэхи квартал соо, 1949 оной энэ үеынхитэй жэшэхэдэ, хлопчатобумажна трикотажна зүйлнүүдые хоёр дахинһаа үлүү ехээр, торгон эдлэлнүүдые — 3,3 дахин, хилгааһан бүдүүдые—3 дахин, гуталнуудые—58 процент ехээр бүтээн гаргаһан байна.

Хүндэ промышленностиин предприятинуудтахи ба мүн хүнгэн промышленностьдахи үйлэдбэриин гайхамшаг новаторнуудай, түрүүшүүлэй тоо улам ургана. Олон станок дээрэ хүдэлмэрилдэг—бүд нэхэгшэ Мария Чинкэ «Индустрия Бумбакулуй» фабрикада 34 станок дээрэ, Параскива Матей— 30 станок дээрэ ажаллана. Олон тоото түрүү хүдэлмэришэд сентябриин, октябриин, ноябриин тоодо оруулан, мүн заримуудынь 1951 оной тоодо оруулан продукци үгэжэ байна.

Советскэ үйлэдбэриин түрүү методүүд, советскэ суута новаторнуудай туйлалтанууд ба дүй дүршэл румынска предприятинууд дээрэ, харин мичуринска методүүд, түрүү советскэ агротехникэ—хүдөө ажахыдань үргэнөөр хэрэглэгдэнэ.

Хүдөө ажахынь социалистическэ сектор улам бэхижэжэ ба үргэдэжэ байна. Румынска арадай республикын таряашад 600 үлүүтэй коллективнэ ажахынуудые эмхидхээ. Тэдэнэй хүдэлмэридэнь гүрэнэй машинно-тракторна 138 станцинууд туһална.

Хоёрдохи кварталай дүнгүүд хадаа Румыниин, Болгариин, Венгриин, Польшын ба бусад арадай демократиин оронуудай экономикын саашанхи дэбжэлтын ба ажалшадай энхэ байдалай ургалтын эли тодо гэршэ мүн.

Социализмын ороной ахадүү ёһоной туһаламжа ба дэмжэлгэдэ түшэглэжэ, Советскэ Союзай тон баян дүй дүршэлые хэрэглэн, арадай демократиин оронуудай ажалшад үдэрһөө үдэртэ шэнэ амжалтануудые туйлана. Эдэ амжалтануудынь эб найрамдалай ба демократиин лагериие бэхижүүлнэ.

УРДА КОРЕЯЫН СҮЛӨӨЛЭГДЭҺЭН РАЙОНУУДТА

Бүхы хүн зоноор дэмжэгдэдэг Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай арми улам саашаа амжалтатайгаар дабшажа үргэлжэлһөөр. Урда Кореяын территориин 10-най 9 хубиие американска интервентнүүдһээ сүлөөлэнхэй.

Фронт дээрэ һамна сохюулжа байгаа американска агрессорнүүд хадаа өөрынгөө хоро шарые гражданска хүн зондо гаргаха гэжэ оролдоно. Тэдэнэй авиаци ба далайн флот Кореяын амгалан городууд ба тосхонуудые бүдүүлиг муухайгаар бомбодоно. Интервентнүүд болбол бомбодохын тулада ороной эгээн олон зонтой районуудые зорюута бэдэрдэг байха юм.

Ли Сын Ман гэдэгэй хархис бүлэгэй ба американска империалистнуудай зонхилолгоһоо сүлөөлһэнэйнь түлөө Арадай армида, корейскэ арадай вождь Ким Ир Сендэ Урда Кореяын хүн зон гүн ехэ баяр баясхалан хүргэжэ, олон мянган бэшэгүүд ба телеграммануудые эльгээнэ. Урда Кореяын олон мянган патриодууд һайн дураараа Арадай армида ороод, өөрынгөө Эхэ ороние бүримүһэн сүлөөлхын түлөө тэмсэжэ байна.

Ороной урда хубиин ажалшад, бүхы корейскэ арадтал адляар, Арадай армиие бүхы шухала юумээр хангахын тула оролдолго гаргана. Һандаргагдаһан заводууд, фабриканууд, электростанцинуудые тэндэхи хүдэлмэришэд түргэнөөр һэргээн бодхооно, түмэр замай транспортые заһана. Таряашад болбол харилсан туһалалсаха бригадануудые фронтовой бригаданууд болгон эмхидхэжэ, ажалайнгаа бүтээсые нилээд ехээр дээшэлүүлнэ. Сүлөөлэгдэһэнэйнгөө түлөө баясхалангай тэмдэг болгон, Урда Кореяын һуурин зон Арадай армиин сэрэгшэдтэ хэдэн мянган бэлэгүүдые, амаршалгын бэшэгүүдые эльгээнэ, тэрэшэлэн танкнууд ба самолёдуудые бүтээхэ фонддо зорюулан өөһэдынгөө нөөсэлгэнүүдые үгэнэ.

Урда Кореяын сүлөөлэгдэһэн районуудта засагай шэнэ органууд — Арадай комитедүүд һунгагдаа. Эдэ һунгалтанууд хаа хаанагүй бүгэдэарадай баяр баясхалангай оршон байдалда үнгэргэгдөө. Тус комитедүүд хадаа американска империалистнуудай, помещигүүдэй ба лисынмановска урбагшадай конфисковалагдаха газарай бүридхэл хэхын тула үргэн ехэ ябуулга эрхилжэ байна.

Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөөгэй, нэгэдэл ба бэеэ даанхай байдалай түлөө тэмсэжэ, американска агрессорнүүдтэ эсэргүү героическаар тэмсэжэ байгаа корейскэ арадтай бүхы дэлхэйн арадууд һаналаа бүрин нэгэдүүлнэ. Бүхы оронуудай ажалшад болбол американска империалистнуудай гэмтэ муухай ябуулгануудые шоо үзэн, шобто харана, американска сэрэгүүдые Кореяһээ дары гаргахыень эринэ.

БЕЛЬГИДЭХИ СОБЫТИНУУД

Һүүлэй неделинүүдтэ Бельги дотор ехэ событинууд болоо. Арад зон хадаа король Леопольд III гэгшын Бельгидэ бусалгые эрид буруушааһан байна.

Дэлхэйн хоёрдохи дайнай үедэ Леопольд III хадаа гитлеровецүүдтэ капитуляци хэхыень бельгийскэ армида захиралта үгэһэн ба саашадаа немецкэ эзэмдэгшэдтэй нүхэсэһэн байгаа. Дайнай эсэстэ, арадай дураа гуталгаһаа айжа, Леопольд хилын саана зугадан арилһан юм.

Американска зонхилхы нюурнуудай дэмжэлгэдэ түшэглэн, бельгийскэ хархис этэгээдүүд хадаа королевскэ асуудалаар референдум гэдэгые энэ оной мартын 12-то эмхидхэһэн байгаа. Тиихэдээ Леопольд III гэгшын Бельгидэ бусахын түлөө арай гэжэ 57 процент голосуудые суглуулаа һэн.

Гэхэ зуура, бельгийскэ үргэн арад зон королиин бусалгые, орон дотор диктатурын ёһо журам тогтоолгые эрид буруушааһан байна. Бүхы орон доторнь забастовкын долгин сасараа. 600 мянга үлүүтэй ажалшад июлиин 29-нэй үдэр эсэргүүсэн бодоһон юм. «Фашистнууд үгы болог!» «Леопольдые үлгэхэ!» гэжэ Брюсселиин, Льежын ба бусад городуудай хүдэлмэришэд уряа гаргаа.

Арад зоной буруушаалгын хүсэгэ хүдэлөөнһөө айһан бельгийскэ хархисууд болбол эдэ бодогшодто эсэргүү шэглүүлэн сэрэгүүдые ба полициие табиһан байна. Гэбэшье, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэжэ байгаа арадай зоригые хухалжа шадаагүй. Тиихэдэнь хархисуудта баруунай социалистнууд туһалан, корольтой ба социально-христианска партитай эшэгүүритэ муухай үгэсэлгэ хэһэн байна.

Энэ үгэсэлгын эсэстэ юу болооб гэхэдэ, Леопольд III хадаа королевскэ эрхэ түлөөлэлгэнүүдые өөрынгөө хүбүүн принц Бодуэндэ үгөө, теэд Бодуэнэй хуулиин наһа хүсэтэрнь—1951 оной сентябрь хүрэтэр—өөрөө гүрэнэй ахалагша зангаараа үлэхэ юм ха.

Бельгидэхи событинууд болбол баруунай социалистнуудые хүдэлмэришэн ангида урбагшад мүн гэжэ, американска империализмын туһалагшад мүн гэжэ үшөө дахин элишэлэн харуулаа. Гэхэтэй хамта, Бельгидэ болоһон событинууд хадаа американска хархисуудай аашануудта эсэргүүсэн, эрхэ сүлөөгэйнгөө ба эб найрамдалай түлөө эрид шууд тэмсэхээр бүхы ажалшадай шиидэнхэй байһанай эли тодо демонстраци болоо.

М. Афонин.
Ю. Борисов.

Кореядэхи событинуу

Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин главна командованиин мэдээсэл

ПХЕНЬЯН, августын 11. (ТАСС). Контрдоболгодо орохо гэһэн дайсанай һэдэлгэнүүдые таһалдуулан, Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ доболгоёо үргэлжэлүүлээ гэжэ Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин главна командовани августын 11-нэй үглөөгүүр мэдээсэбэ.

Урда эрье шадар танкануудаар, мотомеханизированнэ частьнуудаар, корабльнуудаар дэмжэгдэһэн американска сэрэгүүдэй хэдэ хэдэн контратакануудые Арадай армиин частьнууд сухариса сохин, дайсанай гол хүсэнүүдтэ шанга сохилтонуудые хэбэ. Арадай армиин частьнууд энэ райондохи байлдаануудта дайсанай техникэ ба сэрэгүүдтэ ехэ гэмтэл хохидол ушаруулаа.

Арадай армиин доболгые дэмжэжэ байгаа партизанска отрядууд Тэгу (Тайкю), Пусан (Фузан), Мирян (Мицуйо) ба Хэчжу (Кейсю) районуудта дайсанай тылдэ доболгонуудые хэжэ, коммуникацинуудыень ба сэрэгэй байгуулалтануудыень һандаргана.

* * *

ПХЕНЬЯН, августын 11. (ТАСС). Пхеньянска радиогой дамжуулһанай ёһоор, Корейскэ арадай-демократическа республикын Арадай армиин главна командовани мүнөө үдэшэ иигэжэ мэдээсээ:

Арадай армиин частьнууд бүхы фронтнууд дээрэ американска лисынмановска марионеточнэ рэгүүдтэ эсэргүү шанга бай... нуудые үргэлжэлүүлбэ.

Американска авиаци ба да... сэрэгэй корабльнууд хадаа ... лөөлэгдэһэн урда районуудые ... дахи параллелиһээ хойгу... районуудые хорото муухай... бомбодожо ба буудажа байна...

Августын 9-дэ ба 10-да ... рикандка сэрэгэй корабль... тэрэ тоодо крейсер, баруун ... шадарай Чходо (Сето) ар... райондо гэнтын доболго х... арад зоной һуудаг пунктну... жэгшүүритэ муухайгаар буу... Энээнэй эсэстэ, байрын олон ... нүүд, һургуулинууд, боль... нууд, культурно-гэгээрэлэй ... зурганууд һандаргагдаа. Ам... һууһан арад зоной дунд... алуулагшад ба шархатагшад...

Зүүн эрье шадарһаа дайса... корабльнууд арад зоной һу... пункт худар буудаа гэбэшье, А... дай армиин эрьеын артилле... буудагдан, тэдэнэр зугадаха ... тай болоһон байна.

Августын 10-да америка... самолёдууд Вонсан (Гензан) ... гүүр дахин ниидэжэ, арад з... һуудаг кварталнууд дээрэ бо... нуудые хаяа. Бомбодолгын эс... байрын олон гэрнүүд һанда... даа. Амгалан ажаһуугшадай ... даһаа олон зон алуулһан ба ... хатаһан байна.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тухай американска корреспондентын мэдээсэл

НЬЮ-ЙОРК, августын 11. (ТАСС). Пхохан (Хокода) райондо доболжо ябаһан хойтокорейскэ сэрэгүүд Тэгу (Тайкю) гэдэгтэ аюулта байдал тохёолдуулжа байна гээд, Ассошиэйтед Пресс агентствын корреспондент мэдээсэнэ.

Пхохан (Хокода) тээшэ доболжо ябаһан хойтокорейскэ сэрэгүүд американска бүхы оборонье үгы хэжэ болохо ба Пусан (Фузан) тээшэ хойто зүгһөөнь шиидхэхы доболго хэхэ замые нээжэ болохо байна гэжэ «Дейли Компас» газетын корреспондент Вернер тоолоно.

Юнайтед Пресс агентс... корреспондент Веннихоф гэ... мэдээсэхэнь хадаа Чинчжу (... сю) райондо байлдаануудые ... жэ, хойтокорейскэ сэрэгүүд Чха... (Сионей) гэдэгһээ урдуурхи б... жүүлгэнүүдые һэтэ сохиһон ба... Хойтокорейскэ сэрэгүүд Нак... ган (Ракуто-ко) ба Намган (Н... ко) гэдэг мүрэнүүдэй бэлшэ... зүүн тээшэ 5 километрын, М... (Масань) гэдэгһээ баруун хо... 20 километрын газарта ба... Намчжири деревнидэ хүр... Хойтокорейскэ сэрэгүүд мүрэ... дые блокировалжа, тэрээгэ... Масан (Масань) гэдэгтэй ха... саае таһалдуулба.

Кореядэхи дайнай ябуулганууд тушаа

ЛОНДОН, августын 11. (ТАСС). Хойтокорейскэ сэрэгүүд Масан (Масань) гэдэгһээ хойгуур 32 километрын газарта бэхижүүлэлгэнүүдээ үргэдхэжэ үргэлжэлүүлһэн тухай Макартурай ... мүнөөдэр мэдээсэбэ гэжэ Ре... агентствын токийска корресп... дент мэдээсэбэ.

Американецууд Хойто Германиин пунктнуудта буу зэбсэгүүдые буулгана

БЕРЛИН, августын 10. (ТАСС). Бременһээ АДН агентствын мэдээсэһэнэй ёһоор, хойто германска портнуудта американска буу зэбсэгүүдые буулгалга угаа ехэ хэмжээтэйгээр ябуулагдажа байна. Гансахан Кайзерхафендэ (Бремерхафен) июль һарада американска сэрэгэй 29483 т... материалнууд буулгагдаа. Б... гагдажа байһан материалну... портвой хүдэлмэришэдһөө н... гэжэ оролдоно.

Харюусалгатай редактор... орлогшо Ц. Б. БУДАЕ...

ГҮРЭНЭЙ ДОТООДЫН ШҮҮБЭРИТЭ 3 % УРЬҺАЛАМЖА

1950 оной июлиин 30-да Ташкент городто болоһон шүүбэринүүдэй 16-дахи тиражай

СПРАВОЧНА ТАБЛИЦА

Урьһаламжын бүхы гурбан разрядуудтахи серинүүд ба облигацинуудай удаадахи номернуудта шүүбэринүүд буугаа гэбэл:

серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)	серинүүдэй №№	облигацинуудай №№	шүүбэриин хэмжээн (түхэригөөр)
000037	31*)	10 000	022354	1—50	400	039031	1—50	1 000	060234	03*)	5 000	070964	1—50	400	087488	48*)	5 000
002082	1—50	1 000	022928	34*)	10 000	039281	1—50	400	060478	1—50	1 000	070970	30*)	10 000	087755	29*)	5 000
002149	1—50	1 000	024327	41*)	5 000	040773	23*)	50 000	060512	40*)	5 000	071096	14*)	5 000	087827	35*)	5 000
003792	22*)	5 000	024859	1—50	400	043286	1—50	400	060645	1—50	1 000	071405	1—50	1 000	087884	48*)	5 000
003869	50*)	5 000	027226	18*)	10 000	043608	19*)	5 000	060679	35*)	5 000	072633	1—50	400	088317	37*)	5 000
004075	43*)	10 000	027924	42*)	5 000	043992	06*)	5 000	061236	1—50	400	072746	09*)	5 000	088351	22*)	50 000
004333	04*)	25 000	028488	1—50	400	044380	02*)	5 000	061369	1—50	400	072909	26*)	5 000	088777	1—50	1 000
004878	43*)	5 000	029126	1—50	1 000	048463	42*)	5 000	061401	18*)	10 000	073886	1—50	400	089004	19*)	5 000
005396	15*)	5 000	029362	1—50	400	048941	39*)	5 000	061727	27*)	5 000	074259	42*)	5 000	090599	10*)	5 000
005656	1—50	1 000	029488	46*)	10 000	050085	07*)	5 000	061777	01*)	5 000	075412	45*)	5 000	091056	1—50	1 000
005841	19*)	5 000	029889	1—50	400	050298	1—50	400	062108	48*)	10 000	076023	15*)	5 000	092248	08*)	5 000
006310	1—50	1 000	030486	1—50	1 000	050519	1—50	400	062278	05*)	5 000	078883	04*)	5 000	092319	1—50	400
006347	30*)	5 000	030797	12*)	10 000	051076	04*)	10 000	062478	03*)	25 000	078932	45*)	5 000	092612	12*)	5 000
009099	27*)	5 000	030894	1—50	400	051208	1—50	400	062916	1—50	400	079596	25*)	5 000	092885	1—50	400
009206	36*)	5 000	031744	27*)	5 000	051731	1—50	400	063310	03*)	5 000	080171	1—50	400	093922	24*)	5 000
009316	44*)	5 000	033371	1—50	400	051746	27*)	5 000	065357	1—50	400	080486	39*)	25 000	093966	44*)	5 000
009489	38*)	10 000	033626	22*)	10 000	051894	06*)	5 000	065641	1—50	400	080533	1—50	400	094544	1—50	400
011426	34*)	5 000	034685	1—50	400	052181	14*)	5 000	065874	21*)	5 000	081015	09*)	10 000	094763	50*)	10 000
014149	1—50	400	034919	20*)	5 000	053021	36*)	10 000	066508	15*)	5 000	081708	02*)	5 000	095093	1—50	400
015793	1—50	1 000	035476	41*)	10 000	053241	45*)	5 000	067103	1—50	400	081729	1—50	400	095306	1—50	400
016026	21*)	25 000	035611	1—50	400	053843	44*)	5 000	067203	26*)	25 000	084029	24*)	5 000	095878	49*)	5 000
016673	50*)	5 000	035994	16*)	5 000	054401	29*)	10 000	067409	36*)	10 000	084762	1—50	400	095958	13*)	5 000
016684	21*)	5 000	036223	40*)	5 000	054737	1—50	400	067937	11*)	5 000	084965	09*)	10 000	096455	09*)	5 000
017010	23*)	5 000	037733	40*)	10 000	057626	21*)	5 000	068494	31*)	10 000	085211	38*)	5 000	096583	1—50	1 000
017528	41*)	5 000	038110	1—50	400	058206	1—50	400	068666	22*)	5 000	085556	15*)	5 000	097113	24*)	10 000
020149	1—50	400	038216	1—50	400	058290	05*)	5 000	069097	16*)	5 000	087154	34*)	5 000	097964	13*)	10 000
021188	1—50	400	038819	19*)	5 000	058885	1—50	400	069173	19*)	5 000	087317	27*)	5 000	098045	1—50	400
021530	02*)	5 000	038898	22*)	10 000	059035	1—50	400	069808	44*)	5 000	087451	18*)	5 000	098678	50*)	10 000
022085	20*)	5 000	039012	1—50	400												

*) Энэ сериин облигацинуудай нүгөө 49 номернуудта тус бүри 400 түхэригэй шүүбэринүүд бүугаа.

Шүүбэринүүдэй тиражые үнгэргэхэ **Комиссиин** *түрүүлэгшэ—Узбекскэ ССР-эй Министрнүүдэй Соведэй Түрүүлэгшын Орлогшо Р. Г. ГУЛАМОВ.*

Комиссиин харюусалгата секретарь С. Д. ВОРОНКОВ.

МҮНӨӨДЭР УЛАН-УДЭДЭ

«Прогресс» кинотеатрта — «Хитадай басагад». 2, 4, 6, 8, 10 часуудта.

«Эрдэм» кинотеатрта—«Бухарадахи Насреддин» 3 ба 5 часуудта, «Насреддинэй ушаралта ябадалнууд» 7 ба 9 часуудта.

Городой культурын ба амаралтын паркын зунай театрта—«Нарата гэр» гэжэ зүжэг.

РЕДАКЦИИН АДРЕС: Улан-Удэ ул. Ленина 26. (ТЕЛЕГРАФНА АДРЕС: Улан-Удэ Унэн). ТЕЛЕФОНУУД: отв. редактора—23; АТС—1-80, зам. отв. редактора—7-85; отв. секретаря 3-23; отделов партийной и комсомольской жизни культуры и быта—4-52; пропаганды и агитации — 7-85; сельского хозяйства промышленности и транспорта—6-84; переводов — 3-23; писем трудящихся и информации—6-84 (2 зв.): об'явлений 2-64 (2 зв.); Для междугородных переговоров — 16.

Н—02363 Типография Управления полиграфии, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000